DEOTRANAIMÍ

Céad Aitheasc Mhaois

Am - Log

1 Seo iad na briathra a labhair Maois le hIosrael go léir lastall den Iordáin. (San fhásach
san Arabá sall ó Shúf idir Párán agus Toifil agus Lábán agus Hazaerot agus Dí
Zácháb. [2]Tá aistear aon lá dhéag ó Horaeb go Cáidéis Bairnéa ar bhealach Shliabh
Shaeír.) [3]Ba ar an daicheadú lá, ar an gcéad lá den aonú mí dhéag, a labhair Maois le
clann Iosrael de réir gach treoir a fuair sé dóibh ón Tiarna. [4]Bhí an lámh uachtair faighte
aige ar Shíochon rí na nAmórach a chónaigh i Heisbeon, agus ar Óg rí Bháiseán a
chónaigh in Aisteárot agus in Eidreí. [5]Ansiúd i dtír Mhóáb, lastall den Iordáin, chuir
Maois chun an dlí seo a mhíniú. Dúirt sé:

Horaeb agus Cáidéis

[6]“Dúirt an Tiarna ár nDia linn ag Horaeb: ‘Tá moill bhur ndóthain déanta agaibh ar an
sliabh seo. [7]Ar aghaidh libh ón áit seo, cuirigí chun bealaigh, agus imigí libh go harda na

nAmórach, go dtí an mhuintir a chuireann fúthu san Arabá, sna hardáin agus sna hísleáin,
sa Neigib agus san fheorainn; isteach libh i dtír Chanán agus sa Liobáin, chomh fada leis
an Abhainn Mhór, an Eofrataes. [8]Sin é an tír a fhágaim fúibh; téigí isteach agus gabhaigí
seilbh ar an tír a mhionnaigh an Tiarna a thabharfadh sé do bhur n-aithreacha,
d'Abrahám, d'Iosác agus do Iacób agus dá sliocht dá n-éis.'

[9]"Ansin is ea a dúirt mé: 'Téann díom sibh a iompar liom féin. [10]Rathaigh an Tiarna
bhur nDia sibh i dtreo gur geall le réaltaí neimhe le háireamh sibh. [11]Agus tá an Tiarna
Dia bhur sinsear chun sibh a rathú faoi mhíle sa bhreis agus a bheannacht a chur oraibh
mar a gheall sé daoibh. [12]Conas a d'fhéadfainn, liom féin amháin, sibhse agus bhur
n-imris a iompar mar ualach? [13]Tugaigí chugam saoithe, lucht gaoise agus taithí, as gach
treibh ar leith, agus déanfaidh mé ceannairí oraibh díobh.' [14]D'fhreagair sibh mé: 'Is
maith an beart atá á mholadh agat dúinn.' [15]Roghnaigh mé ar an gcuma sin daoibh
ceannairí treibheanna, lucht tuisceana agus taithí, agus chuir mé i gceannas oraibh iad –
ceannairí mílte, ceannairí céadta, ceannairí caogad, agus ceannairí deichniúr, agus
scríobhaithe do bhur dtreibheanna. [16]Leag mé cúram ar bhur mbreithiúna an uair sin:
'Éistigí leis na caingne idir bhur mbráithre agus tugaigí breith chóir idir duine agus a
bhráthair nó an coimhthíoch a chónaíonn fairis. [17]Ná déanaigí leathchuma i mbreithiúnas
agus tugaigí cluas don bheag ar aon dul leis an mór; ná bíodh eagla oraibh roimh aon
duine, mar is le Dia an bhreith. An chúis a bheidh ródheacair daoibh, tugaigí chugamsa í
le héisteacht." [18]Thug mé treoracha daoibh an uair úd do gach a mbeadh le déanamh
agaibh.

[19]“D’fhágamar Horaeb agus shroicheamar an fásach mór uafar a chonaic sibh. Ar
aghaidh linn go harda na nAmórach mar a d’aithin an Tiarna dúinn, agus bhaineamar
amach Cáidéis Bairnéa. [20]Ansin is ea a dúirt mé libh: ‘Tá sibh tagtha chun arda na
nAmórach a thug an Tiarna ár nDia dúinn. [21]Sin é an tír seo tugtha ar láimh daoibh ag an
Tiarna bhur nDia; isteach libh, gabhaigí seilbh air mar a d’aithin an Tiarna Dia bhur
n-aithreacha daoibh; ná bíodh eagla oraibh ná easpa misnigh.’ [22]Ansin tháinig sibh go léir
chugam á rá: ‘Seolaimis romhainn lucht braite na tíre; tabharfaidh siad scéala chugainn
cén bealach ar a bhfuilimid le gabháil suas agus cad iad na cathracha ina dtriallfaimid.”
[23]Comhairle mhaith dar liom í siúd agus roghnaíos dáréag daoibh, fear as gach treibh.
[24]Thugadar-san aghaidh ar na hardáin; thángadar chomh fada le Gleann Eisciol agus
rinneadar é a thaiscéaladh. [25]Rinneadar cuid de thorthaí na tíre a chnuasach agus a
thabhairt anuas chugainn; is é scéala a thugadar chugainn: ‘Tír thorthúil é an tír a thug an
Tiarna ár nDia dúinn.’ [26]Níorbh áil libh gabháil isteach ann mar sin féin agus rinne sibh
ceannairc in aghaidh ordú an Tiarna bhur nDia. [27]Rinne sibh monabhar in bhur
mbothanna á rá: ‘Le barr fuatha dúinn a thug an Tiarna amach as tír na hÉigipte sinn,
d’fhonn sinn a thabhairt ar láimh do na hAmóraigh, agus a scrios ar an gcuma sin! [28]Cá
bhfuil ár dtriall? Chuir ár mbráithre féin lagmhisneach orainn: “Is mó agus is airde iad na
daoine ná sinne,” ar siad, “tá a gcathracha ábhalmhór le ballaí a shroicheann chun
neimhe; chonaiceamar clann Anácaím ann chomh maith.”’ [29]Agus dúirt mé libh: ‘Ná
bíodh scéin ná eagla oraibh rompu. [30]Beidh an Tiarna bhur nDia ag gabháil romhaibh
amach agus é féin ag troid ar bhur son, faoi mar a rinne ar bhur son san Éigipt os
comhair bhur súl. [31]Fuair tú radharc air leis san fhásach; conas mar a d’iompair an Tiarna

Dia thú, faoi mar a dhéanfadh athair a mhac, an bealach go léir a ghabh sibh go dtí gur
bhain sibh amach an áit seo.’ [32]Ach dá ainneoin sin uile níl creideamh agaibh sa Tiarna,
bhur nDia, [33]an té sin a ghabh romhaibh ar an tslí le háit champála a fháil daoibh, agus é
sa tine san oíche ag soilsiú an chosáin daoibh, agus sa néal sa lá.
[34]“Chuala an Tiarna bhur gcuid cainte, agus mhionnaigh sé le fearg: [35]‘Ní fheicfidh fiú
duine de na daoine seo, den ghlúin chlaon seo, an tír shaibhir a mhionnaigh mé a
thabharfainn do bhur n-aithreacha, [36]seachas Cálaeb mac Iafuna. Feicfidh seisean é.
Dósan agus dá shliocht, tabharfaidh mé an talamh ar ar leag sé cos, óir lean sé an Tiarna
go beacht!’ [37]Bhí an Tiarna i bhfearg liomsa leis de bhur mbarrsa, agus dúirt: ‘Ní
rachaidh tusa ansiúd isteach ach chomh beag. [38]Iósua mac Nún, do shearbhónta, is ea a
rachaidh isteach; tabhair misneach dó óir is é a chuirfidh Iosrael i seilbh na tíre. [39]Bhur
miondaoine leis, iad siúd a dúirt sibh a ghabhfaí mar chreach, agus nach bhfuil fios na
maitheasa agus an oilc fós acu, rachaidh siadsan ansiúd isteach; tabharfaidh mé dóibh é
agus beidh sé ina seilbh acu. [40]Ach maidir libhse, iompaígí agus siar libh faoin bhfásach i
dtreo Mhara Súf.’
[41]“Ansin d’fhreagair sibh mé: ‘Pheacaíomar in aghaidh an Tiarna ár nDia. Rachaimid
suas agus troidfimid mar a d’ordaigh an Tiarna ár nDia dúinn.’ Ghabh gach duine agaibh
a arm catha chuige agus in airde faoi na harda libh le flosc. [42]Ach dúirt an Tiarna liom:
‘Abair leo: Ná téigí suas ag troid – nílimse faraibh – le heagla go mbeadh an bua ag bhur
naimhde oraibh.’ [43]Dúirt mé sin libh, ach ní éisteodh sibh liom, ach ceannairc á dhéanamh
in aghaidh ordú an Tiarna, agus dul suas faoi na harda le barr dánaíochta. [44]Na
hAmóraigh, an mhuintir a chónaíonn sa dúiche shléibhteach sin, amach leo in bhur

n-aghaidh mar shaithe beach, agus chuadar sa tóir oraibh agus phleancadar sibh i Saeír
agus ar aghaidh go Hormá. [45]Agus ar fhilleadh daoibh, shil sibh deora i láthair an Tiarna;
ach níor éist an Tiarna le bhur nglór ná níor thug sé cluas daoibh. [46]Is iomaí sin lá, is
iomaí sin, a d'fhan sibh i gCáidéis.

Eadóm agus Móáb

2 "Chasamar ansin agus ar aghaidh linn faoin bhfásach i dtreo Mhara Súf mar a
d'ordaigh an Tiarna dom. [2]Is iomaí lá a bhíomar ar seachrán thart fá Shliabh Shaeír.
[3]Ansin dúirt an Tiarna liom: 'Tá sibh fada bhur ndóthain ar fán ar na hardáin seo. Ó
thuaidh libh. [4]Agus tabhair an t-ordú seo don phobal:

Tá sibh ar tí gabháil trí chríocha bhur mbráithre gaoil, clann Éasau a bhfuil cónaí orthu
i Saeír. Tá eagla orthu romhaibh, ach bígí aireach. [5]Ná déanaigí iad a ghriogadh. Óir ní
thabharfaidh mé aon phioc dá dtailte daoibh, aon phioc fiú oiread agus leithead tráchta,
mar thug mé Sliabh Shaeír do Éasau mar shealúchas. [6]Díolaigí iad le hairgead as cibé bia
a íosfaidh sibh; agus díolaigí iad le hairgead as cibé uisce a ólfaidh sibh. [7]Chuir an Tiarna
bhur nDia a bheannacht ort i mbun do ghnothaí go léir; choimeád sé a shúil oraibh agus
sibh ag gabháil tríd an bhfásach fairsing seo; bhí an Tiarna do Dhia in do choimhdeacht
an daichead bliain sin; ní raibh aon ní riamh de dhíth ort.'

[8]"Ghabhamar thar ár mbráithre gaoil, clann Éasau, a bhfuil cónaí orthu i Saeír, feadh
bhealach an Arabá agus ó Éalat agus Eizion Geibir. Ansin chasamar agus ar aghaidh linn
i dtreo fhásach Mhóáb. [9]Agus dúirt an Tiarna liom: 'Ná déan ionsaí ar Mhóáb ná é a

ghriogadh chun catha, óir ní thabharfaidh mé aon phioc dá thailte daoibh, óir thug mé Ár
mar shealúchas do chlann Lót.’ [10](Mhair na hÉimím ansiúd tráth cine mór líonmhar, agus
iad chomh hard leis na hAnácaím. [11]Dála na nAnácaím, tugtaí na Rafáím orthu chomh
maith, ach is Éimím a thugadh na Móábaigh orthu. [12]Bhí cónaí ar na Hóraigh leis i Saeír
tráth, ach chuir clann Éasau as seilbh iad; dhíothaigh siad as a slí iad, agus lonnaíodar ina
n-áit, faoi mar a rinne Iosrael ina dtír féin, an oidhreacht a thug an Tiarna dóibh.) [13]‘Ar
aghaidh libh! Agus thar sileán Zeirid.’

An Alliordáin

“Ghabhamar, dá bhrí sin, thar sileán Zeirid. [14]Anois mhair ár seachrán ó d’fhágamar
Cáidéis Bairnéa go dtí gur ghabhamar thar sileán Zeirid ocht mbliana tríochad i dtreo go
raibh an ghlúin d’fheara cogaidh go léir caillte ón gcampa mar a mhionnaigh an Tiarna
dóibh. [15]Luigh lámh an Tiarna orthu lena scrios ón gcampa go dtí gur cailleadh iad go
léir. [16]Nuair a bhí gach uile fhear cogaidh sciobtha ag an mbás ó lár an phobail, [17]dúirt an
Tiarna liom: [18]‘Inniu féin rachaidh tú thar teorainn Mhóáb ag Ár, [19]agus déanamh ar
theorainn chlann Amón. Ná déanaigí ionsaí orthu ná iad a ghriogadh; óir ní thabharfaidh
mé aon phioc de thailte chlann Amón daoibh, mar thug mé é mar shealúchas do chlann
Lót.’ [20](Tugtar leis tír na Rafáím air; mhair na Rafáím ann tráth, ach tugann na
hAmónaigh Zamzuimím orthu; [21]cine mór líonmhar iad agus iad chomh hard leis na
hAnácaím; ach dhíothaigh an Tiarna as a slí iad, agus chuir na hAmónaigh as seilbh iad
agus lonnaíodar ina n-áit, [22]faoi mar a rinne sé na Hóraigh a dhíothú as a slí roimh chlann

Éasau a bhfuil cónaí orthu i Saeír, i dtreo gur chuireadar as seilbh iad agus gur chuireadar
fúthu ina n-áit agus go bhfuil siad ann go dtí an lá inniu. [23]Ba é an scéal céanna é leis na
hÁivím a bhí ag cur fúthu i mbailte an tslí go léir go Gazá; tháinig na Caftoraím ó
Chaftor, agus rinneadar iad a dhíothú agus cur fúthu ina n-áit.) [24]‘Scoirigí campa agus ar
aghaidh libh, agus thar sileán Arnón libh. Seo é Síochon, an tAmórach, rí Heisbeon, agus
a fhearann á chur agam faoi do láimh; crom ar sheilbh a ghabháil; cuir cath air! [25]Táim ag
cromadh inniu féin ar scéin agus ar eagla romhat a chur ar an uile chine faoi stua neimhe;
cách a chluinfidh torann do theachta tiocfaidh critheagla agus uafás orthu romhat.’
[26]Chuir mé teachtairí dá bhrí sin ó fhásach Chadaemót go Síochon rí Heisbeon le
teachtaireacht síochána á rá: [27]“Is áil liom dul trí d’fhearann. Ní dhéanfaidh mé ach
gabháil feadh an bhealaigh, gan claonadh ar dheis ná ar chlé. [28]Cibé bia a íosfaidh mé,
díol liom ar airgead, agus íocfaidh mé as cibé uisce a olfaidh mé. Ná déan ach a cheadú
dom gabháil ar aghaidh de chois, [29]faoi mar a rinne clann Éasau liom a bhfuil cónaí orthu
i Saeír, agus na Móábaigh a bhfuil cónaí orthu in Ár, go dté mé thar an Iordáin go dtí an
tír atá á thabhairt dúinn ag an Tiarna ár nDia.’
[30]“Ach ní ligfeadh Síochon rí Heisbeon dúinn gabháil trína fhearann; d’fhág an Tiarna
do Dhia a spiorad crua agus a chroí dána, d’fhonn é a fhágáil faoi do láimhse, rud atá fós
inniu. [31]Agus dúirt an Tiarna liom: ‘Seo mé ag cromadh ar Shíochon agus a fhearann á
thabhairt agam faoi do réir. Cuir chun a ghabhála; gabh seilbh ar a fhearann.’ [32]Ansin
mháirseáil Síochon agus a mhuintir go léir amach inár n-aghaidh chun catha a chur i
Iáhaz. [33]Thug an Tiarna ár nDia ar láimh dúinn é; bhriseamar air féin ar a chlann mhac
agus ar a mhuintir go léir. [34]Ansin ghabhamar a chathracha go léir agus chuireamar na

cathracha go léir faoi bhang, mar aon lena bhfir, a mná agus a leanaí; ní dhearnamar
anacal, [35]ach ar an stoc a thugamar linn mar chreach agus ar an mbraid ó na cathracha a
ghabhamar. [36]Ó Aroéir ar imeall Ghleann Arnón, agus ón gcathair i dtóin an chumair, ar
aghaidh go Gileád, ní raibh cathair thar ár gcumas; thug an Tiarna ár nDia iad go léir ar
láimh dúinn. [37]Níor fhág sibh gan baint léi ach dúiche chlann Amón amháin, insí uile
abhann Iaboc, is é sin, agus cathracha an ardáin, agus cibé áit a choisc an Tiarna ár nDia
orainn.

3 “Ansin chasamar i dtreo Bháiseán agus ghabhamar suas ann. Agus tháinig Óg rí
Bháiseán amach inár n-aghaidh, é féin agus a mhuintir go léir, chun cath a chur in
Eidreí. [2]Ach dúirt an Tiarna liom: ‘Ná bíodh eagla ort roimhe, óir thug mé é féin agus a
mhuintir go léir agus a fhearann ar láimh duit; tabhair an íde chéanna air a thug tú ar
Shíochon rí na nAmórach a mhair i Heisbeon.’ [3]Thug an Tiarna, más ea, Óg rí Bháiseán
agus a mhuintir uile ar láimh dúinn chomh maith agus phleancamar é go dtí nár fágadh
fear inste scéil. [4]Ghabhamar a chathracha go léir an uair sin – níor fhágamar cathair dá
gcuid nár ghabhamar – trí fichid cathair, dúiche uile Argob, ríocht Óg i mBáiseán. [5]Caisil
dhaingne iadsan uile le ballaí arda, geataí, agus cuaillí – gan trácht ar bhailte na
bPirizeach a bhí an-líonmhar. [6]Chuireamar faoi bhang iad mar a rinneamar le Síochon rí
Heisbeon; chuireamar idir chathair is fhear agus bhean agus pháiste go léir faoi bhang.
[7]Ach thugamar stoc agus spré na gcathracha sin linn mar chreach. [8]Ghabhamar an uair
úd, dá réir sin, fearann an dá rí Amórach lastall den Iordáin, ó Ghleann an Arnón go
Sliabh Haermón [9](tugann na Síodónaigh Sirion, ach na hAmóraigh Siníor, ar Hearmón);

[10]cathracha uile an ardáin, Gileád go léir, agus Báiseán go léir chomh fada le Salacá agus
Eidreí, príomhchathracha Óg i mBáiseán. [11](Bá é Óg rí Bháiseán an duine deireanach
d'fhuíoll na Rafáím; ba leaba iarainn a leaba, agus nach í atá le feiceáil i Raba na
nAmónach? – í naoi mbanlámh ar fad agus ceithre bhanlámh ar leithead, de réir bhanlámh
fir.)
[12]"Nuair a ghabhamar seilbh ar an bhfearann seo ar aghaidh ó Aroéir i nGleann Arnón
an uair úd, thug mé do chlann Reúbaen agus do chlann Ghád leath ardchlár Ghileád lena
chathracha. [13]Do leaththreibh Mhanaise thug mé an chuid eile de Ghileád, Báiseán go
léir, ríocht Óg. (Tugtar tír na Rafáím ar dhúiche Argob go léir, agus ar Bháiseán go léir.
[14]Ó ghabh Iáir mac Mhanaise dúiche Argob go léir ar aghaidh go teorainneacha na
nGisiúrach, agus na Macátach, thug sé a ainm do na bailte sin ar a dtugfar go fóill Bailte
Iáir.) [15]Do Mhácaír thug mé Gileád. [16]Do na Reúbaenaigh agus do na Gádaigh thug mé
an dúiche a shíneann ó Ghileád go dtí Gleann Arnón, agus lár an choma mar theorainn,
agus chomh fada suas le habhainn an Iaboc, an teorainn le clann Amón. [17]An tArabá agus
an Iordáin na teorainneacha síos ó Chineirit síos go Muir Arabá, Muir an tSalainn, faoi
bhun sleasa Phisceá lastoir.

Teagasc

[18]"Thug mé an t-ordú seo daoibh an uair sin: 'Thug an Tiarna bhur nDia an tír seo in
bhur seilbh daoibh; ní foláir do bhur lucht gaile go léir airm a ghlacadh agus dul anonn ar
cheann bhur mbráithre, clann Iosrael. [19]Bhur mná, bhur miondaoine, agus bhur stoc (tá a

fhios agam go bhfuil a lán stoic agaibh) – iadsan amháin atá le fanacht in bhur ndiaidh sna
cathracha a thug mé daoibh [20]nó go socraí an Tiarna bhur mbráithre faoi mar a shocraigh
sé sibhse, agus go bhfaighe siadsan leis seilbh ar an bhfearann atá an Tiarna, bhur nDia, á
thabhairt dóibh ar an taobh eile den Iordáin; fillfidh sibh ansin, gach duine chun an
fhearainn a thug mé dó.’ [21]Ansin thug mé an t-ordú seo do Iósua: ‘Chonaic tú le do
shúile cinn a bhfuil déanta ag an Tiarna leis an dá rí seo; tabharfaidh an Tiarna an íde
chéanna ar na ríochtaí go léir a dtriallfaidh sibh chucu. [22]Ná bíodh eagla oraibh rompu; tá
an Tiarna féin, bhur nDia, ag troid ar bhur son.’

[23]“Rinne mé achainí ar an Tiarna faoin am seo: [24]‘A Thiarna Dia,’ arsa mise, ‘níl ach
tús déanta agat ag nochtadh do mhórgachta agus do chumhachta do do sheirbhíseach, óir
cén dia ar neamh nó ar talamh ar féidir leis éachtaí agus fearta mar do chuidse a
dhéanamh? [25]Lig anonn mé le do thoil chun an fearann fónta thar Iordáin a fheiceáil,
fearann fónta an ardáin agus na Liobáine.’ [26]Ach de bhur mbarr-sa bhí an Tiarna i bhfearg
liom, agus ní thabharfadh sé aird orm. ‘Cuir uait!’ arsa an Tiarna liom. ‘Ná luaigh é sin
liom a thuilleadh. [27]Gabh suas ar mhullach Phisceá, agus féach uait siar, agus ó thuaidh,
agus ó dheas agus soir; bain radharc do shúl as, óir ní rachaidh tú thar an Iordáin seo.
[28]Tabhair do threoracha do Iósua; tabhair misneach agus fuinneamh dó; óir eisean is ea a
rachaidh sall ar cheann a phobail agus is é a thabharfaidh seilbh dóibh ar an tír ar a
bhfaighidh tú radharc.’ [29]D’fhanamar dá bhrí sin sa ghleann sall ó Bhéit Peór.

4 “Anois, más ea, a Iosrael, tabhair aird ar na dlíthe agus na reachtanna a mhúinim
daoibh; comhlíonaigí iad i dtreo go mairfeadh sibh agus go rachadh sibh isteach agus

seilbh a ghlacadh ar an bhfearann atá an Tiarna, Dia bhur n-aithreacha, á thabhairt
daoibh. [2]Ná cuirigí aon bhreis lena n-ordaím daoibh, agus ná bainigí uaidh, ach
coimeádaigí aitheanta an Tiarna bhur nDia go beacht mar a ordaím daoibh iad. [3]Chonaic
sibh le bhur súile cinn cad a rinne an Tiarna i mBál Peór; óir dhíothaigh an Tiarna bhur
nDia ó bhur measc lucht leanta uile Bhál Peór. [4]Ach sibhse a chloígh leis an Tiarna bhur
nDia, maireann sibh fós inniu. [5]Seo mise ag teagasc dlíthe agus reachtanna daoibh, mar a
d'aithin an Tiarna mo Dhia dom, le comhlíonadh agaibh sa tír ina bhfuil sibh ag dul le
seilbh a ghabháil air. [6]Coimeádaigí iad agus leanaigí iad, agus taispeánfaidh siad bhur
n-eagna agus bhur dtuiscint don saol. Nuair a chluinfidh siad faoi na dlíthe seo go léir,
déarfaidh siad: 'Nach eagnaí agus nach tuisceanach an dream an cine mór seo!' [7]Agus
cén cine mór atá ann a bhfuil a ndéithe chomh gar dóibh agus atá an Tiarna ár nDia
dúinne ach glaoch air? [8]Agus cén cine mór a bhfuil comhfhíréan an dlí go léir, a chuir mé
romhaibh inniu, de dhlíthe agus de reachtanna acu?

Horaeb - Rabhadh

[9]"Bí aireach i mbeart, agus bí san airdeall. Ná déan dearmad ar na nithe a chonaic do
shúile cinn agus ná lig dóibh sleamhnú as do chroí aon lá de do shaol; múin do do
shliocht iad agus do shliocht do shleachta. [10]An lá a sheas tú i Horaeb i láthair an Tiarna
do Dhia, dúirt an Tiarna liom: 'Cruinnigh an pobal i mo thimpeall go gcloisfidh a gcluasa
mo bhriathra d'fhonn go bhfoghlaimeoidís conas eagla a bheith acu romham gach lá dá
gcaithfidh siad ar an saol, agus go múinfidís sin dá gclann.' [11]Tháinig sibh i ngar agus

sheas ag bun an tsléibhe; las an sliabh le tine go crioslach nimhe, agus é faoi bhrat
dorchadais, néil agus scamaill. [12]Ansin labhair an Tiarna libh ó lár na tine; fuaim na
bhfocal do chuala sibh, ach cló ní fhaca sibh; ní raibh ann ach guth. [13]Nocht an Tiarna a
chonradh daoibh, agus d'ordaigh daoibh é choimeád – na Deich nAitheanta, is é sin, a
scríobh sé ar dhá chlár cloiche. [14]D'ordaigh an Tiarna dom an uair sin dlíthe agus
reachtanna a theagasc daoibh, a leanfadh sibh sa tír a bhfuil sibh le dul anonn á shealbhú.
[15]"Bígí aireach i mbeart dá bhrí sin. Ós rud é nach bhfaca sibh aon chló an lá a labhair
an Tiarna libh i Horaeb ó lár na tine, [16]féachaigí chuige nach ndéanann sibh claonbheart
agus íomhá shnoite a dhéanamh daoibh féin de chló dúile ar bith, cibé acu i gcosúlacht fir
nó mná é, [17]nó i gcosúlacht aon ainmhí ar talamh, nó aon éin a eitlíonn san aer, [18]nó i
gcosúlacht aon dúile a shníonn ar talamh, nó aon éisc sna huiscí atá faoi thalamh. [19]Nuair
a thógann tú do shúile chun nimhe, agus go bhfeiceann tú an ghrian, an ghealach, na
réaltaí agus eagar uile neimhe ná mealltar thú agus sléachtadh dóibh agus fónamh dóibh.
D'fhág an Tiarna do Dhia iadsan faoi na ciníocha uile faoin spéir; [20]ach maidir libhse, rug
an Tiarna leis amach ón bhfoirnéis iarainn sibh, as an Éigipt, le bheith ina phobal aige
féin, féin, rud atá sibh fós inniu.
[21]"Bhí an Tiarna i bhfearg liom de bhur gcionnsa, agus mhionnaigh nach rachainn thar
an Iordáin anonn, ná nach rachainn isteach san fhearann fónta atá á thabhairt mar
oidhreacht daoibh ag an Tiarna bhur nDia. [22]Sea, caithfidh mise bás a fháil sa tír seo gan
dul thar an Iordáin anseo; ach rachaidh sibhse anonn agus gabhfaidh sibh seilbh ar an
bhfearann fónta úd. [23]Seachnaígí dá bhrí sin agus ná déanaigí dearmad ar an gconradh a
rinne an Tiarna bhur nDia libh, agus íomhá ghreanta a dhéanamh i gcosúlacht aon ní dár

choisc an Tiarna bhur nDia oraibh. [24]Tine amplach é an Tiarna bhur nDia, agus Dia
éadmhar. [25]Nuair a ghinfear clann agus clann clainne daoibh, agus go mbíonn tamall fada
caite agaibh sa tír, má dhéanann sibh claonbhearta, agus íomhá ghreanta a dhéanamh i
gcló nó a chéile, ag cur olc ar an Tiarna agus fearg air, [26]an lá sin glaofaidh mé ar neamh
agus ar thalamh le fianaise a thabhairt in bhur n-aghaidh; rachaidh sibh ar ceal gan mhoill
ón tír a bhfuil sibh ag dul thar an Iordáin á shealbhú. Ní fada a mhairfidh sibh ann;
rachaidh sibh i ndísc ar fad. [27]Cuirfidh an Tiarna scaipeadh oraibh i measc na gciníocha,
agus ní fhágfar ach fuíoll suarach díbh i measc na bpobal dá dtiomáinfidh an Tiarna sibh.
[28]Déanfaidh sibh fónamh ansiúd do dhéithe adhmaid agus cloiche, saothar lámh daonna,
nach bhfuil ar a gcumas aon ní a fheiceáil, a chlos, a ithe, ná a bholadh a fháil. [29]Ach
lorgóidh tú an Tiarna do Dhia ón áit sin, agus má lorgaíonn tú é ó chroí go hiomlán agus
ó anam go hiomlán, gheobhaidh tú é. [30]I do chruachas duit, tiocfaidh gach a ndúirt mé sa
mhullach ort, ach i gcríoch na laethe fillfidh tú ar an Tiarna do Dhia, agus géillfidh tú dá
ghlór. [31]Óir is Dia trócaireach an Tiarna do Dhia; ní thréigfidh sé thú, ná thú a scrios, ná
ní dhéanfaidh dearmad ar an gconradh a rinne sé le bhur n-aithreacha faoi bhrí na mionn.

Mórtas

[32]“Óir, cuir an cheist seo dá bhrí sin chun na n-aos a d’imigh tharainn agus a bhí
romhat, ón lá a chruthaigh Dia an duine ar talamh: An raibh briathar riamh chomh
maorga ó cheann ceann neimhe? Ar chualathas riamh a leithéid? [33]Ar chuala aon chine
riamh guth Dé [bheo] ag labhairt ó chroí na tine, mar a rinne tusa, agus iad a

mhaireachtáil? [34]Ar thug aon Dia riamh faoi chine a ghabháil chuige féin ó chrioslach cine
eile, le profaí, le comharthaí, le hiontais, le cogadh, le láimh láidir agus le géag ar
tinneall? – na nithe sin go léir a rinne an Tiarna daoibhse, os comhair bhur súl san Éigipt.
[35]Thaispeáin sé an méid sin daoibh, d'fhonn go mbeadh a fhios agaibh gurb é an Tiarna is
Dia dáiríre agus nach bhfuil Dia ann ach é. [36]Lig sé duit a ghuth a chlos ó neamh do do
theagasc; lig sé duit a thine mhór a fheiceáil ar talamh, agus ó chroí na tine chuala tú a
bhriathar. [37]De bhrí gurbh ansa leis do shinsir agus gur thogh sé sliocht ina ndiaidh, agus
gur thug sé as an Éigipt amach thú, gan ceilt ar a láthar na ar a mhórchumhacht, [38]ag
díbirt náisiún ba mhó agus ba threise ná thú féin romhat amach, agus thug sé isteach ina
bhfearann siúd thú lena thabhairt duit mar oidhreacht, rud atá go dtí inniu féin; [39]tuig é
seo inniu dá bhrí sin agus ding i do chroí é: Is é an Tiarna is Dia dáiríre ar neamh thuas
agus ar talamh thíos; níl ann ach é. [40]Coimeád a reachta agus a aitheanta dá bhrí sin mar a
thugaim duit iad inniu i dtreo go mbeidh conách ort féin agus ar do shliocht, agus saol
fada agat sa tír atá á thabhairt duit go brách ag an Tiarna do Dhia."

An Dara hAitheasc

Am agus Log

[41]Ansin chuir Maois trí cathracha lastoir, taobh thall den Iordáin, i leataobh [42]mar a
bhféadfadh an marfóir tearmann a fháil, an té is é sin a mharaigh a chomharsa go
cinniúnach, agus gan é i bhfaltanas leis roimhe sin; le teitheadh i gcathair díobhsan,

d’fhéadfadh sé a anam a bhreith leis. [43]Ba iad seo iad: do na Reúbaenigh, Beizir san
fhásach ar an ardchlár; do na Gádaigh, Rámot i nGileád; do na Manaisigh, Gólán i
mBáiseán. [44]Seo é an dlí a leag Maois roimh chlann Iosrael; [45]seo iad na hachtanna agus
na dlíthe agus na reachtanna a d’ordaigh Maois do chlann Iosrael ar theacht as an Éigipt
dóibh, [46]agus iad lastall den Iordáin sa ghleann láimh le Béit Peór i bhfearann Síochon rí
na nAmórach a chónaigh i Heisbeon; bhris Maois agus clann Iosrael airsean ar theacht as
an Éigipt dóibh, [47]agus ghabhadar seilbh ar a fhearann agus ar fhearann Óg rí Bháiseán –
dhá rí na nAmórach a lonnaigh thoir lastall den Iordáin, [48]ó Aroéir ar an ardán os cionn
ghleann an Arnón go Sliabh Shirion, Hearmón is é sin – [49]agus ar an Arabá go léir lastoir
den Iordáin, go Muir an Arabá faoi bhun shleasa Phisceá.

Na Deich nAitheanta

5 Thionóil Maois Iosrael go léir chuige agus dúirt leo: “A Iosrael, éist leis na dlíthe
agus leis na reachtanna a labhraím in bhur gcomhchlos inniu. Foghlaimígí iad agus
comhlíonaigí iad le barr cúraim. [2]Rinne an Tiarna ár nDia conradh linn ar Shliabh
Horaeb. [3]Ní lenár n-aithreacha a rinne an Tiarna an conradh seo, ach linne, sinne atá
anseo beo gach duine againn anseo inniu. [4]Labhair an Tiarna gnúis le gnúis libh ar an
sliabh ó chroí na tine, [5]agus sheas mise lena linn sin ar fad idir an Tiarna agus sibhse chun
briathar an Tiarna a fhógairt daoibh, óir bhí eagla na tine oraibh, agus ní dheachaigh sibh
suas faoin sliabh. Dúirt sé: [6]‘Mise an Tiarna do Dhia a thug amach as tír na hÉigipte thú
agus as teach na daoirse. [7]Ná bíodh aon déithe eile agat i mo láthair. [8]Ná déan duit féin

📖

aon íomhá ghreanta, ná cosúlacht aon ní dá bhfuil ar neamh thuas, ná ar talamh thíos, ná
sna huiscí atá faoin talamh. [9]Ná sléacht rompu agus ná déan iad a adhradh. Óir is Dia
éadmhar mise, an Tiarna do Dhia, agus déanaim coir an athar a agairt ar an gclann mhac,
agus ar chlann a chlainne go dtí an ceathrú glúin díobh siúd ar fuath leo mé, [10]ach
déanaim cineáltas buan leis na mílte díobh siúd a thugann grá dom agus a choimeádann
m'aitheanta. [11]Ná luaigh ainm Dé le mí-úsáid a bhaint as. Óir an té a luafaidh ainm an
Tiarna le mí-úsaid a bhaint as, ní fhágfaidh an Tiarna gan phionós é. [12]Coimeád an
tsabóid agus naomhaigh í, mar a d'ordaigh an Tiarna do Dhia duit. [13]Caithfidh tú sé lá ag
obair agus ag déanamh do shaothair go léir, [14]ach an seachtú lá, is sabóid é don Tiarna
do Dhia. An lá sin ná déan scaob oibre – tú féin, ná do mhac ná d'iníon, ná do dhaor ná
do dhaoirseach, ná do dhamh, ná do asal, ná aon cheann de do ainmhithe, ná an deoraí
faoi do dhíon, i dtreo go mbeidh sos ag do dhaor agus ag do dhaoirseach do dhála féin.
[15]Cuimhnigh go raibh tú féin i do sheirbhíseach i dtír na hÉigipte agus go dtug an Tiarna
do Dhia amach as siúd thú le láimh láidir agus le géag ar tinneall; uime sin d'aithin an
Tiarna do Dhia duit an tsabóid a choimeád. [16]Tabhair do d'athair agus do do mháthair
onóir mar a d'aithin an Tiarna do Dhia duit i dtreo go mba fhada iad do laethe agus go
mbeadh an rath ort sa tír a thugann an Tiarna do Dhia duit. [17]Ná déan marú. [18]Ná déan
adhaltranas. [19]Ná déan goid. [20]Ná tabhair fianaise bhréige in aghaidh do chomharsan.
[21]Ná santaigh bean do chomharsan; ná bí ag tnúth lena theach ná lena ghort, lena dhaor
ná lena dhaoirseach, lena dhamh ná lena asal, ná le haon ní dá chuid.'

22“Sin iad na briathra a labhair an Tiarna libh go léir i gcomhthionól ag an sliabh;
labhair sé libh de ghlór ard ó lar na tine, an néil, agus an dorchadais thiubh. Níor chuir sé
aon rud eile leo, ach iad a scríobh síos ar dhá chlár chloiche agus thug dom iad.

Maois an tIdirghabhálaí

23“Nuair a chuala sibh an glór seo ag teacht as an dorchadas, agus an sliabh go léir trí
thine, tháinig sibh chugam, ceannairí bhur dtreibheanna agus bhur seanóirí, 24agus dúirt
sibh: ‘Féach, thaispeáin an Tiarna ár nDia a ghlóir dúinn agus a mhórgacht agus
chualamar a ghlór ó chroí na tine. Chonaiceamar inniu gur féidir do Dhia, labhairt leis an
duine, agus an duine a fhanacht beo. 25Cén fáth go bhfaighimis bás anois? Óir loiscfidh an
tine mhór seo sinn; má chloisimid glór an Tiarna ár nDia an dara huair ní baol ná go
dtitfidh an t-anam asainn. 26Óir cén duine daonna den uile fheoil a chloisfeadh glor Dé
bheo ag labhairt ó chroí na tine mar a rinneamar, agus a d’fhéadfadh fanacht beo?
27Druidse leis, dá bhrí sin, agus éist lena bhfuil le rá ag an Tiarna ár nDia, agus inis
dúinne gach a ndéarfaidh an Tiarna ár nDia leat; éistfimid leis agus déanfaimid dá réir.’
28Chuala an Tiarna a ndúirt sibh liom, agus dúirt liom: ‘Chuala mé caint uile an phobail
seo leat; is maith mar a dúradar gach a bhfuil ráite acu. 29Uch gan a gcroí a bheith mar sin
i gcónaí, socair ar m’eaglasa agus ar m’aitheanta a choimeád, i dtreo go mbeadh an rath
orthu féin agus ar a gclann go brach! 30Imigh leat agus abair leo: Filligí ar bhur
mbothanna. 31Ach fansa anseo i do sheasamh taobh liom, agus inseoidh mé duit na

haitheanta go léir agus na dlíthe agus na reachtanna go léir atá le teagasc agat dóibh,
agus atá le comhlíonadh acu sa tír atá á thabhairt agam ina seilbh.’

Grá agus Dílseacht don Tiarna

[32]“Féachaigí chuige dá bhrí sin go ndéanfaidh sibh de réir mar a d’aithin an Tiarna ár
nDia daoibh. Ná claonaigí ar dheis na ar chlé ón gcosán. [33]Cloígí leis an mbealach go léir
a d’aithin an Tiarna daoibh agus beidh an bheatha agaibh, agus beidh an rath oraibh, agus
beidh fad saoil agaibh sa tír a bheidh in bhur seilbh.

6 “Seo iad dá bhrí sin an aithne, na dlíthe, agus na reachtanna d’aithin an Tiarna bhur
nDia dom a mhúineadh daoibh i dtreo go gcomhlíonfadh sibh iad san fhearann dá
dtéann sibh anonn chun a shealbhaithe. [2]Má bhíonn eagla an Tiarna do Dhia ort, ar an
gcuma sin, gach lá de do shaol, agus má choimeádann tú na dlíthe agus na nósanna go
léir a leagaim ort, beidh fad saoil agat, agat féin agus ag do mhac agus ag mac do mhic.
[3]Éist mar sin a Iosrael agus féach chuige go gcuirfidh tú i ngníomh na nithe a chuirfidh
conách agus rath go hiomarcach ort, faoi mar a gheall an Tiarna Dia do shinsear duit i
dtír ina bhfuil bainne agus mil ina slaoda.
[4]“Éist, a Iosrael: an Tiarna ár nDia, an t-aon Tiarna. [5]Gráigh an Tiarna do Dhia ó do
chroí go hiomlán, ó do anam go hiomlán, agus ó do neart go hiomlán. [6]Na briathra seo a
ordaím duit inniu, bídís greanta ar do chroí. [7]Déan iad a theagasc go dúthrachtach do do
chlann, agus iad a aithris dóibh i do shuí i do theach duit, nó ag siúl na slí, nó i do luí nó

ag éirí duit. [8]Ceangail iad mar chomhartha ar do láimh, agus mar lann ar d’éadan.
[9]Scríobh iad ar ursaineacha do thí agus ar do gheataí.

[10]“Nuair a thabharfaidh an Tiarna thú isteach sa tír a mhionnaigh sé do d’aithreacha, d’Abrahám, d’Íosác agus do Iacób a thabharfadh sé daoibh, mar aon le cathracha móra maithe nach tú a thóg, [11]agus tithe lán de ollmhaitheasaí de gach sórt nach tú a sholáthraigh, agus toibreacha doimhne nach tú a thochail, fíonghoirt agus crainn ola nach tú a phlandaigh – nuair a bheidh na nithe sin caite agat agus do sháith agat, [12]seachain agus ná déan dearmad ar an Tiarna a thug thú amach as tír na hÉigipte agus as teach na daoirse. [13]Bíodh eagla an Tiarna do Dhia ort, déan seirbhís dó agus mionnaigh dar a ainm.

[14]Ná lean déithe eile, déithe na ndaoine máguaird oraibh. [15]Óir an Tiarna do Dhia a chónaíonn in bhur measc, is Dia éadmhar é; d’fhéadfadh a fhearg lasadh i d’aghaidh agus tú a scrios de chlár na cruinne. [16]Ná déan promhadh ar an Tiarna bhur nDia, mar rinne sibh leis ag Masá. [17]Coimeád le barr cúraim aitheanta an Tiarna bhur nDia, agus na reachtanna agus na dlíthe a d’ordaigh sé duit. [18]Déan an chóir agus an mhaith i láthair an Tiarna i dtreo go rithfidh leat agus go rachaidh tú isteach agus seilbh a ghabháil ar an talamh fónta a mhionnaigh an Tiarna a thabharfaidh sé do d’aithreacha, [19]agus do naimhde go léir á dtiomáint amach aige romhat; sin mar a gheall an Tiarna.

[20]“Nuair a chuirfidh do mhac ceist ort san am atá le teacht: ‘Cad is ciall leis na haitheanta agus na dlíthe agus na reachtanna a d’aithin an Tiarna ár nDia daoibh?’ [21]abair le do mhac: ‘Ba dhaoir le Forann sinn tráth san Éigipt, agus thug an Tiarna amach as an Éigipt sinn le láimh láidir; [22]agus thaispeáin an Tiarna comharthaí agus iontais mhóra

uafara in aghaidh na hÉigipte agus Fhorainn agus a theaghlaigh go léir os comhair ár súl.
[23]Thug sé as siúd amach sinn d'fhonn sinn a thabhairt isteach agus an tír a thabhairt
dúinn, an tír a mhionnaigh sé a thabharfadh sé dár n-aithreacha. [24]D'aithin an Tiarna
dúinn na dlíthe seo go léir a chomhlíonadh agus eagla an Tiarna ár nDia a bheith orainn,
ar mhaithe linn féin i gcónaí, sa chaoi go gcoimeádfadh sé beo sinn mar a rinne go dtí an
lá inniu féin. [25]Sé is fíréantacht dúinn: na haitheanta seo uile a chomhlíonadh os comhair
an Tiarna ár nDia faoi mar a d'aithin sé dúinn.'

Pobal ar Leith

7 "Nuair a sheolfaidh an Tiarna do Dhia thú isteach sa tír ina bhfuil tú ag dul le seilbh a
thógáil air, agus a scriosfaidh sé a lán ciníocha romhat, na Hitigh, na Giorgáisigh, na
hAmóraigh, na Canánaigh, na Pirizigh, na Hivigh, na Iabúsaigh, seacht gcine is mó agus
is treise ná sibh féin, [2]agus nuair a dhéanfaidh an Tiarna do Dhia iad a thabhairt ar láimh
duit, cloífidh tú iad. Ní foláir duit iad a chur faoi bhang, agus gan aon chonradh a
dhéanamh leo, ná aon trócaire a dhéanamh orthu. [3]Ná déan cleamhnas leo; ná tabhair
iníon leat do mhac díobh, agus ná tóg iníon leo do mhac leat. [4]Óir chlaonfaidís do mhac,
ó bheith dom leanúint-sé, chun seirbhís do dhéithe eile; agus ansin lasfadh fearg an Tiarna
i d'aghaidh, agus scriosfadh sé thú ar an toirt. [5]Ach seo í an íde a thabharfaidh sibh orthu:
scartálaigí a n-altóirí, agus brisigí a n-íomhánna, agus gearraigí anuas a gcuaillí naofa
agus cuirigí tine lena n-íola snoite. [6]Óir is pobal tú atá coisricthe don Tiarna do Dhia; is

tú a thogh an Tiarna do Dhia as na ciníocha uile ar chlár na cruinne le bheith i do phobal
ar leith aige féin.
[7]“Níor thug an Tiarna grá daoibh, ná níor thogh sé sibh de bhrí gur líonmhaire sibh ná
pobal ar bith eile, óir ba sibh an pobal ba shuaraí de na pobail go léir. [8]Is le barr a ghrá
daoibh agus toisc go bhfuil an Tiarna ag comhlíonadh an mhionna a mhionnaigh sé do
bhur n-aithreacha, a thug an Tiarna amach sibh le láimh láidir agus a d’fhuascail sé sibh ó
theach na daoirse, agus ó chumhacht Fhorainn rí na hÉigipte. [9]Bíodh a fhios agat dá bhrí
sin gur Dia dáiríre an Tiarna do Dhia, Dia dílis a choimeádann a chonradh agus a
bhuanghrá ar feadh míle glúin ina leith siúd a ghránn é agus a chomhlíonann a aitheanta,
[10]ach a agraíonn é lena mbéal ar lucht a fhuatha agus scriosann iad. Is beag an mhoill air
an té a thugann fuath dó a scrios; agraíonn sé lena bhéal air é. [11]Coimeád, dá bhrí sin, go
beacht, na haitheanta agus na reachta agus na dlíthe a ordaímse duit inniu.
[12]“Éist leis na dlíthe seo agus bí dílis dóibh agus coimeád iad agus beidh an Tiarna, do
Dhia, dílis don chonradh agus don bhuanghrá a mhionnaigh sé do d’aithreacha.
[13]Tabharfaidh sé grá duit, beannacht duit agus méadóidh sé do líon. Cuirfidh sé a
bheannacht ar thoradh do bhroinne agus ar thoradh do thalún – d’arbhar, do fhíon, agus
d’ola, an bhreis ar do tháin bó agus ar do thréad caorach, sa tír a mhionnaigh sé do do
shinsir a thabharfadh sé duit. [14]Beidh beannacht ort thar an uile phobal; ní bheidh fireann
ná baineann aimrid i measc do mhuintire ná i measc do stoic. [15]Coimeádfaidh an Tiarna
gach galar i bhfad uait; ní chiapfaidh sé thú le haon cheann de phlánna urchóideacha na
hÉigipte as eol duit, ach leagfaidh sé iad ar an dream ar fuath leo thú. [16]Scrios dá bhrí sin

na ciníocha go léir a chuirfidh an Tiarna faoi do láimh; ná bíodh trua ná taise agat dóibh; ná déan seirbhís dá ndéithe mar gur ghaiste duit sin.

Cumhacht an Tiarna

[17]“Má bhuaileann sé isteach i do chroí a rá: ‘Is líonmhaire na ciníocha seo ná mé; conas a chuirfinn as seilbh iad?’ [18]ná bíodh eagla ort rompu, ach cuimhnigh cad a rinne an Tiarna do Dhia le Forann agus leis an Éigipt go léir, [19]na cathuithe móra a chonaic tú le do shúile cinn, na comharthaí, na hiontais, an lámh láidir agus an ghéag ar tinneall lenar thug an Tiarna do Dhia amach thú; sin í an íde a thabharfaidh an Tiarna ar na ciníocha go léir a bhfuil eagla ort rompu. [20]Mar bharr air sin seolfaidh an Tiarna cearnabháin ina measc chun an dream a fhanann i bhfolach uait a scrios. [21]Ná bíodh aon eagla ort rompu, óir tá an Tiarna do Dhia in bhur measc, agus is mór agus is uafar an Dia é. [22]Scriosfaidh an Tiarna do Dhia na ciníocha seo romhat de réir a chéile. Ní rithfidh leat iad a scrios d’aon iarracht le heagla go n-éireodh na hainmhithe allta rólíonmhar duit. [23]Ach tabharfaidh an Tiarna do Dhia ar láimh duit iad, agus ciapfaidh sé iad nó go scriosfar iad. [24]Tabharfaidh sé a ríthe ar láimh duit agus déanfaidh tú a n-ainmneacha a scrios ó faoin spéir; fear ní fhéadfaidh seasamh i d’aghaidh nó go mbeidh siad go léir scriosta agat. [25]Loisc íomhánna snoite a ndéithe, gan dúil a chur san airgead ná san ór a chlúdaíonn iad, ná é bhreith leat duit féin le heagla go mba ghaiste duit é, óir is gráin leis an Tiarna do Dhia é. [26]Ná tabhair aon ní gráiniúil isteach i do theach, nó tiocfaidh tú féin leis faoin mbang a dhála sin; bíodh fuath agus gráin agat dá leithéid óir tá sé faoi bhang.

An Fásach

8 “Na haitheanta go léir a ordaím duit inniu, ní foláir duit iad a choimeád agus a
chomhlíonadh, d’fhonn go mbeadh an bheatha agaibh agus go rachadh sibh i
líonmhaire agus dul isteach agus seilbh a fháil ar an tír a mhionnaigh an Tiarna a
thabharfadh sé do bhur n-aithreacha. [2]Agus cuimhnigh ar an gcaoi go léir ar threoraigh
an Tiarna do Dhia thú le daichead bliain san fhásach, d’fhonn tú a umhlú, tú a
phromhadh, agus eolas a chur ar rún do chroí féachaint an gcoimeádfá a aitheanta nó
nach ndéanfá. [3]D’umhlaigh sé thú agus d’fhág ocrach thú agus chothaigh thú le manna
nárbh eol duit féin ná do d’aithreacha, d’fhonn é a chur in iúl duit nach ar arán amháin a
mhaireann an duine, ach go maireann an duine ar gach ní a thagann ó bhéal Dé. [4]Ní
dheachaigh caitheamh ar an éadach ar do dhroim, ná níor tháinig at ar do chosa, i
gcaitheamh an daichead bliain sin. [5]Bíodh a fhios agat as sin go raibh an Tiarna do Dhia
do do oiliúint mar a d’oilfeadh fear a mhac. [6]Coinnigh dá bhrí sin aitheanta an Tiarna do
Dhia, agus lean a chosáin agus bíodh urraim agat dó.

Tír Tairngire

[7]Óir tá an Tiarna do Dhia do do thabhairt isteach i dtír fhónta, tír sruthán agus
toibreacha, agus foinsí ag brúchtaíl aníos i ngleannta agus ar shléibhte, [8]tír chruithneachta
agus eorna, fíniúna agus figí agus pomagránaití, tír ológ agus ola agus meala, [9]tír ina
mbeidh arán gan ghannchúis le hithe agat gan aon ní in easnamh ort ann, tír arb iarann a

chlocha agus ar féidir leat copar a bhaint as a shléibhte. [10]Íosfaidh tú agus beidh do sháith
agat agus beannóidh tú an Tiarna do Dhia ar son an fhearainn fhónta a thug sé duit.
[11]“Bí ar d’aire agus ná déan dearmad ar an Tiarna do Dhia le faillí a dhéanamh ina
aitheanta, a reachtanna agus a dhlíthe de réir mar a ordaím duit inniu. [12]Nuair a bheidh
bia ite agat agus go mbeidh tú lán, agus nuair a thógfaidh tú tithe móra agus conaí iontu,
[13]nuair a thiocfaidh breis ar do tháinte agus ar do thréada, agus breis ar do airgead agus
ar d’ór agus breis ar do mhaoin go léir, [14]ná tagadh uaill i do chroí. Ná déan dearmad
ansin ar an Tiarna do Dhia a thug amach thú as tír na hÉigipte, as teach na daoirse; [15]a
threoraigh thú tríd an bhfásach mór uafásach seo, dúiche nathracha tintí agus
scairpeanna, agus tarta; a thug uisce as an gcarraig chrua san áit róthirim seo; [16]a
chothaigh san fhásach thú le manna nárbh eol do d’aithreacha, d’fhonn go n-úmhlódh sé
thú agus tú a phromhadh agus tairbhe a dhéanamh duit i ndeireadh na dála. [17]Seachain
agus ná habair i do chroí istigh: ‘Is é mo chumas féin agus neart mo láimhe a ghnóthaigh
an saibhreas seo dom.’ [18]Cuimhnigh ar an Tiarna do Dhia óir is é a thug an cumas seo
duit agus a ghnóthaigh an saibhreas seo duit; agus choimeád sé ar an gcaoi sin an
conradh a mhionnaigh sé do d’aithreacha, mar a dhéanann fós inniu. [19]Má dhéanann tú
dearmad ar an Tiarna do Dhia, má leanann tú déithe eile agus seirbhís a dhéanamh dóibh
agus iad a adhradh, tóg uaimse anois é, bí deimhin de go scriosfar sibh. [20]Scriosfar sibh
dála na gciníocha atá le díothú romhaibh ag an Tiarna, toisc gan éisteacht le glór an
Tiarna bhur nDia.

Leis an Tiarna an Bua

9 “Éist, a Iosrael! Tá tú ar tí dul thar an Iordáin inniu, chun ciníocha is mó agus is treise
ná thú féin a chur as seilbh agus cathracha móra atá daingnithe go hard na spéire a
ghabháil. [2]Árrachtaigh mhóra arda clann seo Anácaím mar is eol duit; chuala tú an nath
ina dtaobh: ‘Cé a d’fhéadfadh seasamh in aghaidh chlann Anác?’ [3]Bí deimhin de dá bhrí
sin inniu gurb é an Tiarna féin, do Dhia, a rachaidh romhat, mar thine loiscneach;
scriosfaidh sé iad agus cloífidh sé romhat iad; déanfaidh tú iad a dhíbirt dá bhrí sin agus a
mharú gan mhoill faoi mar a gheall an Tiarna duit. [4]Ná habair i do chroí tar éis don
Tiarna do Dhia iad a dhíbirt romhat: ‘Is de bharr mo fhíréantachta féin a chuir an Tiarna i
seilbh na tíre seo mé,’ tráth is gur de bharr a gcoirpeachta atá an Tiarna ag díbirt na
gciníocha sin romhat. [5]Ní de bharr do fhíréantachta ná do dhúthracht croí atá tú ag dul i
seilbh na tíre seo leo, ach de bharr choirpeacht na gciníocha seo tá an Tiarna do Dhia á
dhíbirt romhat agus chun go gcoimeádfadh sé an briathar a mhionnaigh sé do
d’aithreacha d’Abrahám, d’Íosác, agus do Iacób. [6]Bí lándeimhin de, más ea, nach de
bharr do fhíréantachta atá an fearann fónta seo á thabhairt duit mar shealúchas ag an
Tiarna do Dhia, óir is ceanndána an pobal thú.

Horaeb

[7]“Cuimhnigh air agus ná déan dearmad de conas mar a ghriog tú an Tiarna do Dhia
chun feirge san fhásach. Ón lá a tháinig tú amach as tír na hÉigipte go dtí gur tháinig tú

chun na háite seo, bhí sibh i gceannairc in aghaidh an Tiarna. [8]Fiú ag Horaeb, ghriog tú
an Tiarna agus bhí an Tiarna i bhfearg leat chomh mór sin go raibh sé ullamh sibh a
mhilleadh. [9]Ghabh mé suas faoin sliabh chun na cláir chloiche, cláir an chonartha a bhí an
Tiarna a dhéanamh libh, a fháil. D'fhan mé daichead lá agus daichead oíche ar an sliabh,
gan greim bia a ithe nó bolgam uisce a ól. [10]Thug an Tiarna an dá chlár chloiche dom,
agus inscríbhinn ó mhéar Dé orthu, agus na briathra go léir orthu a labhair an Tiarna libh
ar an sliabh ó lár na tine lá an Tionóil. [11]Agus ag deireadh an daichead lá agus an
daichead oíche, tar éis dó an dá chlár chloiche, cláir an chonartha, a thabhairt dom,
[12]dúirt an Tiarna liom: 'Fág an áit seo agus imigh leat síos go tapa, óir an pobal a thug tú
amach as an Éigipt, tá feall déanta acu. Ba bheag an mhoill orthu claonadh ón tslí a
d'aithin mé dóibh; tá íol de mhiotal leáite déanta acu dóibh féin.' [13]Ansin lean an Tiarna
air agus dúirt liom: 'Chonaic mé an pobal seo, agus cad é mar phobal ceanndána iad!
[14]Lig dom iad a mhilleadh, agus a n-ainm a scrios ó faoi neamh, agus náisiún is treise
agus is mó ná iad a dhéanamh díot.' [15]Chas mé agus síos liom ón sliabh arís agus bhí an
sliabh faoi bharr lasrach agus bhí dhá chlár an chonartha i mo lámha. [16]D'fhéach mé
uaim, agus b'shiúd sibhse agus peaca déanta agaibh in aghaidh an Tiarna bhur nDia; bhí
lao de mhiotal leáite déanta agaibh daoibh féin; níorbh fhada an mhoill oraibh claonadh
ón tslí a d'aithin an Tiarna daoibh. [17]Rug mé greim dá bhrí sin ar an dá chlár agus chaith
mé síos le mo dhá láimh iad agus bhris os bhur gcomhair iad. [18]Ansin thit mé ar mo bhéal
agus ar mo fhiacla i láthair an Tiarna; dála na huaire roimhe sin, chaith mé daichead lá
agus daichead oíche mar sin gan greim bia a ithe, ná bolgam uisce a ól, ar son an pheaca
go léir a rinne sibh ag déanamh cionta is fuath leis an Tiarna, agus á ghriogadh chun

feirge. [19]Ba eagal liom an cuthach agus an fraoch feirge a spreag an Tiarna chomh mór
sin i bhur n-aghaidh, go raibh fonn air sibh a scrios. Ach d'éist an Tiarna liom an uair sin
leis. [20]Bhí an Tiarna i bhfeirg le hÁrón chomh maith, agus réidh le hé a scrios, agus
ghuigh mé ar son Árón chomh maith. [21]Ansin thóg mé an saothar peaca, an lao a bhí
déanta agaibh, agus rinne mé é a loscadh agus a bhriseadh ina smidiríní, agus a mheilt ina
luaithreach mín, agus a luaithreach a chaitheamh sa sruthán a shníonn ón sliabh anuas.

Tabaerá

[22]"Chuir sibh fearg chomh maith ar an Tiarna ag Tabaerá agus ag Masá agus ag
Ciobrot Hatavá. [23]Agus nuair ab áil leis an Tiarna go bhfágfadh sibh Cáidéis Bairnéa, á
rá: 'Suas libh agus gabhaigí seilbh ar an tír a thug mé daoibh,' ansin rinne sibh ceannairc
in aghaidh ordú an Tiarna bhur nDia; níor chreid sibh ann ná níor éist sibh lena ghlór.
[24]Tá sibh i gceannairc in aghaidh an Tiarna ón lá a chuir mé aithne oraibh.

[25]"Thit mé ar mo bhéal agus ar mo fhiacla os comhair an Tiarna agus d'fhan mé mar
sin ar feadh an daichead lá agus an daichead oíche sin mar dúirt an Tiarna go scriosfadh
sé sibh. [26]Ghuigh mé chun an Tiarna dá bhrí sin: 'A Thiarna Dia,' arsa mé, 'ná scrios do
phobal, d'oidhreacht a d'fhuascail tú le do mhórgacht, agus a thug tú amach as an Éigipt
le do láimh láidir. [27]Cuimhnigh ar do shearbhóntaí, ar Abrahám, ar Íosác, agus ar Iacób;
ná tabhair aon aird ar cheanndáine an phobail seo, ar a gcoirpeacht ná ar a bpeaca, [28]i
dtreo nach mbeadh sé á rá sa tír ónar thug tú sinn: "Toisc nárbh fhéidir don Tiarna iad a
thabhairt isteach sa tír a gheall sé dóibh, agus toisc go raibh an ghráin aige orthu a thug

sé amach iad, le hiad a chur chun báis san fhásach.” [29]Ach is iad do phobal iad, agus
d’oidhreacht, a thug tú amach le do neart agus do chumas agus le do ghéag ar tinneall.’

An Áirc - Clann Léiví

10 “San am sin dúirt an Tiarna liom: ‘Snoigh dhá chlár chloiche mar na chéad chinn
agus tar aníos ar an sliabh chugam. Déan áirc adhmaid. [2]Déanfaidh mé na briathra
a bhí ar na chéad chláir a bhris tú a inscríobh ar na cláir agus cuirfidh tusa san áirc iad.’
[3]Rinne mé dá bhrí sin áirc den chrann sitím agus shnoigh mé dhá chlár chloiche mar na
chéad chinn, agus ghabh mé suas faoin sliabh agus an dá chlár i mo láimh. [4]Ansin
d’inscríobh sé ar an dá chlár, faoi mar a rinne a inscríobh an chéad uair, na Deich
nAitheanta a labhair an Tiarna libh ar an sliabh ó chroí na tine lá an Tionóil. Ansin thug
an Tiarna dom iad. [5]D’fhill mé ansin agus anuas liom ón sliabh agus chuir mé na cláir san
áirc a bhí déanta agam, agus is ansiúd dóibh fós faoi mar a d’ordaigh an Tiarna dom.
[6](Chuir clann Iosrael chun bealaigh ó thoibreacha Bheiné Iácán go Mósaerá mar a
bhfuair Árón bás; adhlacadh ansiúd é agus ghabh a mhac Eileázár a áit mar shagart.
[7]Chuadar as sin go Gudgodá agus ó Ghudgodá go Iotbátá, dúiche le srutháin uisce.
[8]Ansin is ea a roghnaigh an Tiarna treibh Léiví chun áirc chonradh an Tiarna a iompar,
chun seasamh i láthair an Tiarna, chun fónamh dó, agus chun a ainm a bheannú mar a
dhéanann siad go dtí inniu féin. [9]Tá Léiví dá bhrí sin gan páirt na oidhreacht lena
bhráithre; an Tiarna a oidhreacht, faoi mar a gheall an Tiarna do Dhia dó.)

[10]“D’fhan mise ar an sliabh, dála na huaire eile, daichead lá agus daichead oíche. Agus
d’éist an Tiarna arís le mo ghuí agus níorbh áil leis thú a mhilleadh. [11]Agus dúirt an
Tiarna liom: ‘Éirigh! Téigh ar aghaidh ar cheann an phobail seo i dtreo go rachaidís
isteach agus seilbh a ghabháil ar an tír a mhionnaigh mé dá n-aithreacha a thabharfainn
dóibh.’

Aithrí - Ceachtanna - Geallúintí

[12]“Anois, a Iosrael, cad a éilíonn an Tiarna do Dhia ort ach eagla an Tiarna do Dhia a
bheith ort agus siúl ina bhealaí go léir, agus grá a thabhairt dó agus seirbhís a thabhairt
don Tiarna do Dhia ó do chroí go hiomlán agus ó d’anam go hiomlán, [13]agus aitheanta
agus dlíthe an Tiarna, a ordaím duit inniu ar mhaithe leat, a choimeád. [14]Is leis an Tiarna
do Dhia na flaithis agus flaithis na bhflaitheas, an domhan agus gach a bhfuil ann. [15]Is iad
d’aithreacha, áfach, a ghlac an Tiarna i gcochall a chroí le barr grá; agus ina ndiaidh,
thogh sé a sliocht, sibhse féin thar na ciníocha go léir mar a dhéanann inniu féin.
[16]Déanaigí dá bhrí sin bhur gcroí a thimpeallghearradh, agus na bígí ceanndána a
thuilleadh. [17]Óir is é an Tiarna bhur nDia Dia na ndéithe, agus Tiarna na dtiarnaí, an
Neach mór, caithréimeach, uafar, thar gach leathchuma agus thar gach breab. [18]Eisean a
chuireann an chóir i bhfeidhm don dílleachta agus don bhaintreach; a thugann grá don
deoraí agus a bhronnann air bia agus éadach. [19]Tugaigí grá don deoraí dá bhrí sin, mar ba
dheoraithe sibh féin i dtír na hÉigipte. [20]Bíodh eagla an Tiarna do Dhia ort; déan seirbhís
dó agus cloígh leis, agus is dar a ainm a thabharfaidh tú mionn. [21]Eisean amháin atá le

moladh agat; eisean do Dhia; ar do shonsa a rinne sé na nithe móra uafásacha seo a
chonaic tú le do shúile cinn. [22]Fág nach raibh ach deichniúr agus trí fichid díobh ann nuair
a ghabh d'aithreacha ó dheas isteach san Éigipt, rinne an Tiarna do Dhia chomh líonmhar
le réaltaí neimhe thú.

11 "Bíodh grá agat dá bhrí sin don Tiarna do Dhia; coimeád a threoracha, a dhlíthe, a
reachtanna agus a aitheanta i gcónaí. [2]Bíodh a fhios agat inniu féin, gur tusa, agus
nach iad bhur gclann, a fuair an teagasc; ní eol dóibh ná ní fhaca siad ceachtanna an
Tiarna bhur nDia, a mhórgacht, ná neart a láimhe, ná a ghéag ar tinneall; [3]na comharthaí
agus na hiontais a rinne sé san Éigipt féin in aghaidh Fhorainn agus a chríoch go léir; [4]a
ndearna sé le sluaite na hÉigipte, lena n-eacha, agus lena gcarbaid; conas mar a scaoil sé
tuilte Mhuir na nGiolcach anuas orthu nuair a bhí siad sa tóir oraibh, agus mar a scrios sé
iad gan a rian a fhágáil go dtí an lá seo féin; [5]gach a ndearna sé daoibh san fhásach sular
shroich sibh an áit seo; [6]a ndearna sé le Dátán agus le hAibíorám, clann Eilíáb an
Reúbaenach – conas mar a d'oscail an talamh a chraos, ansiúd a gcroílár Iosrael go léir,
agus a shlog sé iad féin agus a dteaghlaigh, a mbothanna agus gach ní beo a bhí ina
seilbh. [7]Ach is sibhse, le bhur súile cinn, a chonaic na héachtaí mora go léir a rinne an
Tiarna.

[8]"Ní foláir daoibh, dá bhrí sin, na haitheanta go léir a d'ordaigh mé daoibh inniu a
choimeád, d'fhonn go mbeadh sé ar bhur gcumas dul isteach agus seilbh a ghabháil ar an
tír ar a bhfuil bhur dtriall anonn agus bhur gcuid féin a dhéanamh de, [9]agus saol fada a
bheith agaibh sa tír a mhionnaigh an Tiarna do bhur n-aithreacha a thabharfadh sé

dóibhsean agus dá sliocht, tír ina mbeadh bainne agus mil ina slaoda. [10]An fearann a
bhfuil tú le dul isteach ann lena shealbhú, ní ionann é agus tír na hÉigipte óna dtáinig
sibh, mar ar chuir tú do shíol agus a rinne tú é a uisciú le do chois dála garraí luibheanna.
[11]An tír a bhfuil bhur dtriall anonn ann, le seilbh a ghabháil air, is tír cnoc agus gleannta é,
agus uisce ó neamh á uisciú. [12]Tugann an Tiarna do Dhia aire don tír seo; tá súile an
Tiarna do Dhia air de shíor, ó cheann ceann na bliana. [13]Bígí cinnte de, má ghéilleann
sibh go dílis do na haitheanta a ordaímse daoibh inniu agus go ngránn sibh an Tiarna,
agus a sheirbhís a dhéanamh ó chroí go hiomlán, ó anam go hiomlán: [14]‘Tabharfaidh mé
fearthainn daoibh do bhur dtalamh go tráthúil, fearthainn luath agus fearthainn dhéanach,
i dtreo go mbeidh fómhar arbhair, fíona, agus ola agat; [15]tabharfaidh mé féar ar do bhánta
do do stoc, agus caithfidh tú bia agus beidh do sháith agat.’ [16]Seachnaígí agus ná mealltar
bhur gcroí agus na téadh sibh amú, ag seirbhís do dhéithe eile ná á n-adhradh, [17]nó
lasfaidh fearg an Tiarna in bhur n-aghaidh, dúnfaidh sé na flaithis agus ní bheidh aon
fhearthainn ann; ní thabharfaidh an talamh a thoradh agus díothófar sibh gan mhoill sa tír
thorthúil atá á thabhairt ag an Tiarna daoibh.

Dúnadh

[18]“Taiscigí dá bhrí sin na focail seo liom in bhur gcroí agus in bhur n-anam; greamaigí
iad mar chomhartha ar bhur láimh, agus mar lann ar chlár bhur n-éadain. [19]Déanaigí iad a
theagasc do bhur gclann agus a aithris dóibh – i do shuí i do theach duit, nó ag siúl na slí,
nó i do luí nó ag éirí duit. [20]Scríobh iad ar ursaineacha do thí agus ar do gheataí, [21]i dtreo

go mbeadh fad saoil agaibh féin is ag bhur gclann sa tír a mhionnaigh sé do bhur
n-aithreacha a thabharfadh sé dóibh fad tá speir os cionn talún. [22]Óir má dhéanann sibh
na haitheanta go léir a ordaímse daoibh inniu a choimeád le barr cúraim, agus grá a
thabhairt don Tiarna bhur nDia, siúl ina bhealaí, agus cloí leis, [23]ansin díbreoidh an Tiarna
na ciníocha seo go léir amach romhaibh, agus cuirfidh sibh ciníocha is mó agus is
cumhachtaí ná sibh as seilbh. [24]Aon áit ar a leagfaidh sibh bonn bhur gcoise, beidh sé in
bhur seilbh; sínfidh bhur gcríocha ón bhfásach agus ón Liobáin, ón abhainn, ó abhainn an
Eofrataes go dtí an Mhuir Thiar. [25]Ní fhéadfaidh duine ar bith seasamh in bhur n-aghaidh;
scaipfidh an Tiarna, bhur nDia, scéin agus eagla romhaibh ar an dúiche go léir ar a
leagfaidh sibh cos, faoi mar a gheall sé daoibh. [26]Seo beannacht agus mallacht á cur agam
romhaibh inniu: [27]an bheannacht, má ghéilleann sibh d’aitheanta an Tiarna bhur nDia a
ordaímse daoibh inniu; [28]an mhallacht, mura ngéilleann sibh d’aitheanta an Tiarna bhur
nDia ach claonadh ón mbealach a d’aithin mé daoibh inniu, le dul sa tóir ar dhéithe eile
nárbh eol daoibh cheana. [29]Nuair a thabharfaidh an Tiarna do Dhia thú isteach sa tír ina
bhfuil tú ag dul le seilbh a ghabháil air, cuirfidh tú an bheannacht ar Shliabh Gheirizím
agus an mhallacht ar Shliabh Éabál. [30]Nach bhfuil [na sléibhte] seo ar an taobh eile den
Iordáin, ar an mbealach siar i dtreo dhul faoi na gréine, i dtír na gCanánach, a chónaíonn
san Arabá, os comhair Ghilgeál, láimh le Dair Mhóire. [31]Tá sibh chun dul thar an Iordáin
le dul isteach agus seilbh a fháil ar an tír atá an Tiarna bhur nDia le tabhairt daoibh;
gheobhaidh sibh seilbh air agus déanfaidh sibh cónaí ann, [32]agus na reachtanna agus na
dlíthe go léir a chuirim romhaibh inniu a chomhlíonadh le barr cúraim.

Cód Deotranaimí

12 “Seo iad na dlíthe agus na reachtanna nach foláir daoibh a choimeád agus a chomhlíonadh sa tír a thug an Tiarna Dia d’aithreacha duit le sealbhú, fad tá cónaí ort sa tír sin.

Cultas

Rialacha

[2]“Na háiteanna go léir ina ndearna na ciníocha a bheidh á gcur as seilbh agaibh seirbhís dá ndéithe, ar na sléibhte arda, ar na cnoic, agus faoi gach crann glas, ní foláir daoibh iad uile a scrios ó bhonn. [3]Déanaigí a n-altóirí a scartáil, a ngalláin a smiotadh, a gcuaillí naofa a ghearradh anuas, agus íomhánna snoite a n-íol a dhó, agus a n-ainm a scrios ón áit sin. [4]Ní mar sin ámh atá le déanamh agaibh leis an Tiarna bhur nDia; [5]ach an áit a thoghfaidh an Tiarna bhur nDia as bhur dtreibheanna go léir chun a ainm a chur ann agus le lonnú ann, sin é bhur sprioc, agus téigí ansiúd. [6]Ansiúd a thabharfaidh sibh bhur n-ofrálacha loiscthe agus bhur n-íobairtí, bhur ndeachúna agus tabhartais bhur lámh, bhur n-ofrálacha móide agus bhur n-ofrálacha deonacha, céadtorthaí bhur dtána agus bhur dtréada. [7]Ansiúd a íosfaidh sibh i láthair an Tiarna bhur nDia, agus a dhéanfaidh sibh lúcháir de bharr gach ar thoirbhir bhur lámha, sibh féin agus bhur muintir, faoi bheannacht an Tiarna do Dhia.

[8]“Ná déanaigí mar a dhéanaimid anseo inniu, gach duine ag déanamh mar is áil leis
féin. [9]Óir níor tháinig sibh fós chun an tsosa agus na hoidhreachta atá an Tiarna bhur
nDia á thabhairt daoibh. [10]Tá sibh ar tí dul anonn thar an Iordáin agus cur fúibh sa tír atá
an Tiarna bhur nDia le tabhairt daoibh mar oidhreacht; tabharfaidh sé suaimhneas daoibh
ón bhur naimhde in bhur dtimpeall agus mairfidh sibh slán ó bhaol. [11]Ansin an áit a
thoghfaidh an Tiarna bhur nDia dá ainm le lonnú ann, tugaigí chun na háite sin gach a
n-ordaím daoibh: bhur n-ofrálacha uileloiscthe agus bhur n-íobairtí; bhur ndeachúna agus
tabhartais bhur lámh, na hofrálacha móide go léir a mhóidíonn sibh don Tiarna.
[12]Déanaigí lúcháir i láthair an Tiarna bhur nDia, sibh féin, agus bhur gclann mhac agus
iníonacha, bhur searbhóntaí fear agus ban, agus an Léivíteach a chónaíonn in bhur
mbailte ó tá sé gan chuid gan oidhreacht in bhur measc. [13]Seachain agus ná hofráil
d’íobairtí uileloiscthe i ngach áit naofa ar a luífidh do shúil; [14]ná hofráil d’íobairtí
uileloiscthe agus ná comhlíon a n-ordaím duit ach amháin san áit a thoghfaidh an Tiarna i
gceann de do threibheanna. [15]Ní miste duit áfach mar is mian leat, feoil a mharú agus a
ithe in aon bhaile leat de réir mar a dheonaíonn an Tiarna do Dhia a bheannacht duit; ní
cás do ghlan agus do neamhghlan í a ithe, amhail is ba ghasail nó fia í. [16]Ach ná hithigí an
fhuil; doirt ar an talamh mar uisce í. [17]Deachú d’arbhair, ná do fhíona, ná d’ola, ná
céadghin do thána ná do thréada, ná aon ofráil mhóide dá móidíonn tú, ná aon ofráil
dheonach, ná aon ofráil a thoirbhríonn tú, ní ceadmhach duit iad a ithe i do bhailte. [18]Ní
foláir duit iad a ithe os comhair an Tiarna do Dhia san áit a thoghfaidh an Tiarna do
Dhia, tú féin agus do mhac agus d’iníon, do shearbhónta fir agus mná, agus an Léivíteach

a chónaíonn i do bhailte; beidh lúcháir ort i láthair an Tiarna do Dhia de bharr gach ar
thoirbhir do lámha. [19]Fad is beo duit i do thír, seachain agus ná déan faillí sa Léivíteach.
[20]“Nuair a dhéanfaidh an Tiarna do Dhia do thailte a mhéadú mar a gheall sé duit,
agus a déarfaidh tusa: ‘beidh greim feola agam,’ má bhíonn fonn feola ort, ní cás duit
oiread feola agus is maith leat a ithe. [21]Má bhíonn an áit a thoghann an Tiarna do Dhia
lena ainm a chur ann rófhada ó bhaile, is ceadmhach duit ainmhí den táin nó den tréad a
thug an Tiarna duit a mharú mar a d’aithin mé duit; ní cás duit oiread agus is áil leat a
ithe i do bhailte. [22]Ach ith é mar a dhéanfá gasail nó fia; ní cás do ghlan agus do
neamhghlan é a ithe. [23]Déan deimhin de nach gcaithfidh tú an fhuil, óir an fhuil an
t-anam, agus ná caith an t-anam leis an bhfeoil. [24]Ná caith í ach doirt ar an talamh í mar a
dhoirtfeá uisce. [25]Ná caith í le go mbeadh séan ort féin agus ar do chlann mhac i do
dhiaidh, mar go mbeidh an chóir deanta agat i láthair an Tiarna. [26]Ach na nithe naofa is
dual uait agus d’ofrálacha móide, beir leat iad, agus téigh chun na háite a thoghfaidh an
Tiarna. [27]Ofráil d’íobairtí uileloiscthe, idir fheoil agus fhuil ar altóir an Tiarna do Dhia; i
d’íobairtí, ní foláir an fhuil a dhoirteadh ar altóir an Tiarna do Dhia, ach is ceadmhach
duit an fheoil a ithe. [28]Coimeád na treoracha seo go léir a thugaim duit le barr cúraim,
agus lean iad, i dtreo go rithfeadh go maith i gcónaí leat féin, agus le do shliocht i do
dhiaidh, agus tú ag déanamh an chirt agus na córa faoi shúile an Tiarna do Dhia.

Cultais Bhréige

[29]“Nuair a dheanfaidh an Tiarna do Dhia na ciníocha mar a bhfuil tú ag dul á
ndísealbhú a dhíothú romhat, agus nuair a bheidh siad díbeartha agat agus curtha fút agat

ina dtailte ina n-áit, [30]féach chuige nach bhfaightear faill ort: ná déan aithris orthu tar éis
a millte romhat, agus ná bí ag fiafraí a ndéithe, á rá: ‘Cén chaoi a ndearna na ciníocha seo
seirbhís dá ndéithe? – d’fhonn go ndéanfainn féin leis amhlaidh.’ [31]Ná déan mar sin leis an
Tiarna, do Dhia. Óir is gráin leis an Tiarna é seo uile agus is fuath leis a ndéanaidís dá
ndéithe – dhéanaidís fiú a gclann mhac agus iníonacha a loscadh sa tine dá ndéithe. [32]A
n-ordaím daoibh déanaigí é go léir le barr cúraim; ná cuir leis agus ná bain uaidh.

13 “Má éiríonn fáidh nó aislingeoir aislingí in bhur measc agus go dtairgeann sé
comhartha nó iontas a dhéanamh duit, [2]agus go dtagann an comhartha nó an
t-iontas a luaigh sé leat i gcrích, agus go ndeir sé: ‘Téanam agus leanaimís déithe eile’
(nach eol duit) ‘agus déanaimís seirbhís dóibh,’ [3]ná héist le briathra an fháidh sin ná le
haislingeoir na n-aislingí sin; do bhur bpromhadh atá an Tiarna bhur nDia féachaint an
ngránn sibh an Tiarna bhur nDia ó bhur gcroí go hiomlán agus ó bhur n-anam go
hiomlán. [4]An Tiarna bhur nDia atá le leanúint agaibh, roimhe atá eagla le bheith oraibh, a
aitheanta atá le coimeád agaibh, dá ghlor atá sibh le géilleadh; is dó atá sibh le seirbhís a
dhéanamh agus is leis atá sibh le cloí. [5]Ach cuirtear an fáidh sin nó an t-aislingeoir aislingí
sin chun báis óir theagasc sé ceannairc in aghaidh an Tiarna bhur nDia, a thug sibh amach
as tír na hÉigipte agus a d’fhuascail sibh as teach na daoirse; b’áil leis thú a chlaonadh ón
mbealach a d’aithin an Tiarna do Dhia duit a shiúl. Díbir an urchóid sin ó do lár ar an tslí
sin.
[6]“Má dheanann do dheartháir, mac [d’athar nó] do mháthar, nó do mhac, nó d’iníon,
nó do mhuirnín mná, nó do chara cléibh, thú a mhealladh faoi choim á rá: ‘Téanam agus

déanaimís seirbhís do dhéithe eile’ (nárbh eol duit féin ná do d’aithreacha), [7]de na déithe
leis na ciníocha máguaird ort ó chéin nó ó chóngar, ó cheann ceann na cruinne, [8]ná géill
dó, ná tabhair aird air, agus ná bíodh trua ná taise agat dó; ná déan anacal air agus ná cuir
i bhfolach é, [9]ach cuirfidh tú chun báis é; do lámhsa is túisce atá le hardú ina aghaidh á
chur chun báis, agus ina dhiaidh sin, lámh an phobail go léir. [10]Gabhfaidh tú de chlocha
ann go dtí go n-imeoidh an dé as, mar gurbh áil leis thú a mhealladh ón Tiarna do Dhia, a
thug thú amach as tír na hÉigipte, as teach na daoirse. [11]Cluinfidh Iosrael go léir trácht
air, agus beidh eagla orthu, agus go brách arís ní dhéanfaidh siad a leithéid de
choirpeacht in bhur measc.

[12]“Má chluineann tú go bhfuil, i gceann de na cathracha a thug an Tiarna do Dhia duit
le cónaí iontu, [13]go bhfuil cladhairí áirithe de bhur gcuid féin, a ghabh amach agus a
mheall lucht na cathrach á rá: ‘Téanam agus déanaimís seirbhís do dhéithe eile’ (nárbh
eol daoibh), [14]ansin déan fiosrú i dtaobh an scéil agus fiafraí agus diancheistiú. Má
chinntítear agus má dheimhnítear gur tharla rud gráiniúil dá shórt in bhur measc, [15]ní
foláir duit go cinnte an claíomh a imirt ar áitritheoirí na cathrach sin uile agus an chathair
a scrios ó bhonn, agus idir áitritheoirí agus stoc go léir a mharú le faobhar claímh.
[16]Cruinnigh a maoin go léir ar lár a plásóige poiblí agus loisc le tine an chathair agus a
héadáil ar fad, á hofráil mar íobairt loiscthe don Tiarna do Dhia; fágtar í ina leachtán go
brách, gan atógáil go deo. [17]Ná coinnigh siar aon ní dár cuireadh faoi bhang i dtreo go
gcasfadh an Tiarna ó fhraoch a fheirge, agus trócaire a dhéanamh ort, trua a bheith aige
duit, agus an rath a chur ort mar a mhionnaigh sé do d’aithreacha – [18]ar choinníoll is é
sin, go ngéillfidh tú do ghuth an Tiarna do Dhia, agus go gcoimeádfaidh tú na haitheanta

go léir leis a ordaím duit inniu, agus go ndéanfaidh tú an ceart faoi shúile an Tiarna do Dhia.

14 “Sibhse clann an Tiarna bhur nDia. Ná déanaigí sibh féin a chiorrú ná bhur
n-éadan a lomadh ar aon slí ar son an mhairbh. [2]Óir is pobal coisricthe don Tiarna do Dhia thú agus thogh an Tiarna thú le bheith i do phobal aige féin thar a bhfuil de phobail ar chlár na cruinne.

Ainmhithe Glana agus Neamhghlana

[3]“Ná hith aon ní gráiniúil. [4]Seo iad na hainmhithe is ceadmhach daoibh a ithe: an damh, an chaora, agus an gabhar; [5]an fia, an ghasail, an fia fionn, an t-ibeach, an t-antalóp, an damh allta agus an chaora faille. [6]Is ceadmhach daoibh aon ainmhí a scoilteann an chrúb go ladhrach agus a chognaíonn an chíor a ithe. [7]Díobh siúd áfach a chognaíonn an chíor nó a scoilteann an chrúb go ladhrach, ní ceadmhach daoibh iad seo leanas a ithe: an camall, an míol maí, agus an coinín, mar, fág go gcognaíonn siad an chíor, ní scoilteann siad an chrúb; bídís neamhghlan agaibh. [8]Mar an gcéanna leis an muc – fág go scoilteann sí an chrúb, ní chognaíonn sí an chíor; bíodh sí neamhghlan agaibh. Ná hithigí feoil a leithéidí sin agus ná bainigí lena gconablach. [9]Dá bhfuil beo san fharraige is ceadmhach daoibh iad seo a ithe: gach a bhfuil eití agus gainní acu, ithigí iad; [10]ach aon ní gan eití gan ghainní ní ceadmhach daoibh iad a ithe: bídís neamhghlan agaibh.

[11]“Is ceadmhach daoibh gach éan glan a ithe, [12]ach seo iad na héin nach ceadmhach
daoibh a ithe: an t-iolar, an bhadhbh, an coirneach, [13]an t-alpaire, gach sórt clamháin,
[14]gach sórt féich, [15]an ostrais, an t-ulchabhán, an faoileán, gach sórt seabhaic, [16]an ceann
cait, an t-ulchabhán mór, an chearc uisce, [17]an peileacán, an t-iolar bán, an fiach farraige,
[18]an chorr agus gach sórt corr éisc, an pilibín agus gach sórt sciatháin leathair. [19]Gach
míoltóg eiteallach, bídís neamhghlan agaibh; ná hithigí iad. [20]Is ceadmhach daoibh gach
eiteallach glan a ithe.

[21]“Ná hithigí aon ainmhí a fuair bás uaidh féin. Tabhair é mar bhia don deoraí atá ag
cur faoi i do bhailte, nó díol é le coimhthíoch: óir is pobal naofa thú don Tiarna do Dhia.
Ná bruith meannán i mbainne a mháthar.

Deachúna

[22]“Gach bliain ní foláir duit deachú de thoradh do shíl sa talamh a bhreith leat, [23]agus i
láthair an Tiarna do Dhia, san áit a thoghfaidh sé mar áitreabh dá ainm, ith deachú
d’arbhair, do fhíona, d’ola, agus céadtorthaí do thána agus do thréada d’fhonn go
bhfoghlaimeofá conas eagla an Tiarna do Dhia a bheith ort de shíor. [24]Má bhíonn an
t-aistear rófhada duit, agus mura féidir duit – nuair a bheannaíonn an Tiarna do Dhia thú
– do dheachú a bhreith ann mar go bhfuil an áit a thoghann an Tiarna do Dhia mar
áitreabh dá ainm, rófhada ó bhaile, [25]ansin malartaigh an deachú ar airgead, agus beir
greim docht i do láimh ar an airgead agus téigh chun na háite a thogh an Tiarna do Dhia;
[26]caith an t-airgead ar do rogha rud ansiúd – daimh, nó caoirigh, nó fíon nó deoch chrua,

nó cibé ní is mian leat; ith ansiúd i láthair an Tiarna do Dhia, agus bíodh lúcháir ort féin
agus ar do theaghlach. [27]Ná déan faillí ar an Léivíteach a bhfuil cónaí air i do bhailte, óir
níl cuid ná oidhreacht aige leat.
[28]“Ag deireadh gach tríú bliain, tóg deachúna uile d’fhómhair don bhliain sin agus cuir
i dtaisce i do bhailte. [29]Ansin an Léivíteach (ós rud é go bhfuil sé gan chuid gan
oidhreacht farat), agus an deoraí, agus an dílleachta, agus an bhaintreach a bhfuil cónaí
orthu i do bhailte, tiocfaidh siad agus íosfaidh siad agus beidh a sáith acu. Beannóidh an
Tiarna do Dhia thú dá chionn sin cibé gnó a bhíonn idir lámha agat.

An Bhliain Shabóideach

15 “Ag deireadh gach seachtú bliain déan fuascailt. [2]Seo é an sórt fuascailte atá le
déanamh: gach creidiúnaí a mbíonn comharsa leis faoi bhannaí aige, scaoileadh sé
saor é; ní féidir dó íocaíocht a éileamh ar a chomharsa ná ar a bhráthair nuair a ghoirtear
ar fhuascailt an Tiarna. [3]Ní cás duit íocaíocht a éileamh ar an eachtrannach, ach maith
cibé éileamh atá agat ar do bhráthair. [4]Ná bíodh aon bhochtáin in bhur measc. Óir ní
chuirfidh an Tiarna a bheannacht ort sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit mar
oidhreacht, [5]ach ar an gcoinníoll seo amháin, go dtabharfaidh tú aird ar ghlór an Tiarna
do Dhia agus go gcoimeádfaidh tú na haitheanta uile a aithním duit inniu le barr cáiréise.
[6]Má bheannaíonn an Tiarna do Dhia thú mar a gheall sé, tabharfaidh tú iasacht dá lán
ciníocha, ach iasacht ní thógfaidh tú féin; beidh tú i gceannas ar a lán ciníocha, ach cine ní
bheidh i gceannas ort féin. [7]Má tá bochtán láimh leat, duine de do bhráithre in aon bhaile

de do chuid sa tír atá an Tiarna á thabhairt duit, ná cruaigh do chroí agus ná dún do
dhorn in aghaidh an bhochtáin bhráthar sin agat. [8]Bí fial flaithiúil leis, agus tabhair riar a
cháis ar iasacht dó. [9]Seachain agus ná scaoil an smaoineamh suarach seo isteach i do
chroí, ‘Tá an seachtú bliain, bliain na fuascailte láimh linn,’ agus féachaint le doicheall ar
do bhochtán bráthar agus gan aon ní a thabhairt dó, agus go nglaofadh sé ar an Tiarna i
d’aghaidh, agus gur pheaca duit é. [10]Tabhair rud dó, agus nuair a dhéanann tú tabhair dó
le barr croí mhóir, agus cuirfidh an Tiarna a bheannacht ort dá chionn sin i ngach gnó
agus i ngach cúram a ghabhann tú idir lámha. [11]Ní bheidh, ar ndóigh, an tír choíche gan
bhochtán; uime sin ordaím duit: Bí fial flaithiúil i gcónaí le do bhráthair, agus le haon
duine i do thír atá ar an gcaolchuid nó dealbh.

Daoir

[12]“Má dhíoltar do chomhEabhrach leat, fear nó bean, déanadh sé seirbhís duit ar feadh
sé bliana; an seachtú bliain, scaoil uait saor é. [13]Agus tú á scaoileadh saor ná lig uait beo
bocht é. [14]Tabhair maoin dó ó do thréad, ó d’urlár buailte agus ó do chantaoir fíona; faoi
mar a chuir an Tiarna do Dhia a bheannacht ortsa, déan-sa déirc air. [15]Cuimhnigh air go
raibh tú féin i do dhaor i dtír na hÉigipte agus gur fhuascail an Tiarna do Dhia thú; uime
sin a ordaím é seo duit inniu. [16]Ach má deir sé: ‘Níl aon fhonn orm imeacht uait’ toisc go
bhfuil cion aige ort féin agus ar do theaghlach agus go bhfuil saol sona aige farat,
[17]faighse meana agus cuir trína chluais é agus isteach sa chomhla, agus bíodh sé mar
dhaor agat go brách. Déan mar an gcéanna le haon daoirseach leat. [18]Ná meas go bhfuil

sé dian ort go gcaitheann tú é a scaoileadh saor; is fiú a dhá oiread le fostúch é agus tá seirbhís sé bliana déanta aige duit. Déanfaidh an Tiarna do Dhia a bheannacht a chur ort ansin i saothar uile do lámh.

An Chéadghin

[19]"Gach céadghin fhireann de do tháin agus do do thréad, déan é a choisreacan don Tiarna do Dhia; ná leag aon obair ar chéadghin do thána, agus ná bearr céadghin do thréada. [20]Ní foláir duit é a ithe, tú féin agus líon do thí, gach bliain i láthair an Tiarna do Dhia san áit a thoghfaidh an Tiarna. [21]Má bhíonn aon mháchail air, má bhíonn sé bacach nó dall nó má bhíonn máchail mhór eile air, ná híobair é don Tiarna do Dhia. [22]Ith sa bhaile é; ní cás do neamhghlan agus do ghlan é a ithe, dála ghasaile nó fia; [23]ach ná caith an fhuil ach í a dhoirteadh ar an talamh amhail uisce.

Féilte

16 "Coimeád mí Áibíb agus coinnigh an Cháisc don Tiarna do Dhia; óir is i mí Áibíb a thug an Tiarna do Dhia thú amach as an Éigipt san oíche. [2]Déan cáisc a íobairt don Tiarna do Dhia as do tháin nó as do thréad san áit a thoghfaidh an Tiarna mar áitreabh dá ainm. [3]Ná hith aon arán gabháilte mar aon léi; ar feadh seacht lá ith slimarán léi, arán an chruatain, óir is le teann deabhaidh a tháinig tú amach as tír na hÉigipte; cuimhnigh dá bhrí sin, gach lá de do shaol, ar an lá a tháinig tú amach as tír na hÉigipte.

📖

[4]Ar feadh seacht lá dá bhrí sin ná bíodh aon ghabháile le feiceáil in aon teach ar fud do
chríoch, agus aon fheoil a dhéanfaidh tú a íobairt tráthnona an chéad lae ná déantar í a
choimeád thar oíche go maidin. [5]Ná hofráil íobairt na Cásca in aon bhaile dá dtugann an
Tiarna do Dhia duit; [6]ach san áit a thoghfaidh an Tiarna do Dhia le bheith mar áitreabh ag
a ainm is ea atá íobairt na Cásca le hofráil agat, um thráthnóna, le dul faoi na gréine,
faoin am a tháinig tú amach as an Éigipt. [7]Déan í a bhruith agus a ithe san áit a
thoghfaidh an Tiarna do Dhia; ar maidin fill ar ais agus téigh chun do bhothanna. [8]Ar
feadh sé lá, ith arán slim agus ar an seachtú lá bíodh tionól clabhsúir don Tiarna do Dhia;
ná déan aon sórt oibre an lá sin.

[9]"Áirigh seacht seachtainí agus tosaigh ar na seacht seachtainí a chomhaireamh ón uair
ina gcuireann tú do chorrán buana san arbhar sa ghort. [10]Ansin déan féile na Seachtainí a
cheiliúradh don Tiarna do Dhia le hofráil dheonach a thoirbhirt ó do láimh de réir
bheannacht an Tiarna ort. [11]Déan lúcháir i láthair an Tiarna do Dhia san áit a thoghfaidh
an Tiarna do Dhia mar áitreabh dá ainm – tú féin agus do mhac agus d'iníon, do
shearbhónta fir agus mná, agus an Léivíteach atá ag cur faoi i do bhailte, agus an deoraí,
agus an dílleachta, agus an bhaintreach, a chónaíonn in bhur measc. [12]Cuimhnigh go raibh
tú féin i do dhaor i dtír na hÉigipte agus coimeád na reachtanna seo le barr cúraim.

[13]"Déan féile na dTaibearnacal a cheiliúradh ar feadh seacht lá nuair a bhíonn an
clabhsúr agat ar bhualadh an arbhair agus ar fháscadh an fhíona. [14]Déan lúcháir ar an
bhféile seo, tú féin agus do mhac agus d'iníon, do shearbhóntaí fir agus mná, an
Léivíteach, an deoraí, an dílleachta agus an bhaintreach a chónaíonn i do bhailte. [15]Déan
an fhéile a cheiliúradh don Tiarna do Dhia ar feadh seacht lá san áit a thoghfaidh an

Tiarna; óir cuirfidh an Tiarna do Dhia a bheannacht ort i do fhómhar go léir agus i
saothar do lámh go léir, i dtreo go mbeidh tú lán d'áthas.
[16]"Tagadh do chuid fear go léir trí huaire sa bhliain i láthair an Tiarna do Dhia san áit
a thoghfaidh sé: ar fhéile an tSlimaráin, ar fhéile na Seachtainí, agus ar fhéile na
dTaibearnacal. Ná tagaidís folamh i láthair an Tiarna, [17]ach tugadh gach fear uaidh de réir
a chumais faoi mar a chuireann an Tiarna do Dhia a bheannacht ort.

Breithiúna

[18]"Ceap breithiúna agus feidhmeannaigh sna bailte go léir a bhronnann an Tiarna do
Dhia ort do do threibheanna uile; tugaidís-sean a mbreith ar an bpobal de réir na
ceartbhreithe. [19]Ná tabhair claonbhreith; ná déan leathchuma ar dhuine seachas duine eile;
ná glac le breab, óir dallann breab súile an eagnaí agus milleann cás an fhíréin. [20]Bíodh an
chóir go beacht mar sprioc agat i dtreo go mairfidh tú agus go mbeidh seilbh oidhreachta
agat ar an talamh atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit.
[21]"Ná seas cuaille naofa d'aon sórt crainn láimh leis an altóir atá tú á thógáil don
Tiarna; [22]agus ná cuir suas aon ghallán, rud is fuath leis an Tiarna do Dhia.

17 "Ná híobair don Tiarna do Dhia damh ná caora ar a bhfuil máchail, nó iomard ar
bith, mar is gráin leis an Tiarna do Dhia a leithéid. [2]Má bhíonn aon duine, fear nó
bean, in bhur measc in aon cheann de na bailte atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit, a
dhéanann coir is fuath leis an Tiarna do Dhia agus a bhriseann a chonradh, [3]agus a théann

ag déanamh seirbhíse do dhéithe eile ag adhradh dóibh – nó don ghrian nó don ghealach
nó do cheann de shluaite neimhe, rud a choisc mé, [4]agus go bhfaigheann tú faisnéis air,
ansin déan an scéal a fhiosrú go beacht; más fíor é go dearfa go ndearnadh a leithéid de
rud gráiniúil in Iosrael, [5]tabhair leat lasmuigh de gheataí do chathrach an fear nó an
bhean sin a bhíonn ciontach sa drochbheart seo, agus ní foláir duit an fear nó an bhean sin
a chur chun báis le clocha. [6]Ní ceadmhach duine a chur chun báis ach ar fhianaise bheirt
nó triúr finné; ní ceadmhach duine a chur chun báis ar fhianaise aon fhinné amháin.
[7]Lámh na bhfinnéithe is túisce a ardófar ina choinne á chur chun báis; ansin lámh an
phobail uile. Díbir an t-olc seo ó bhur lár ar an gcuma sin.

Breithiúna Léivíteacha

[8]"Má thugtar cás faoi bhráid do bhreithiúnais i mbaile leat a bhíonn róchasta duit, cás
faoi mharú, faoi chearta dlí, nó faoi ionsaí, ní foláir duit imeacht leat chun na háite a
thoghfaidh an Tiarna do Dhia, [9]agus dul chun na sagart Léivíteach agus chun an
bhreithimh a bhíonn in oifig; téigh i gcomhairle leo agus tabharfaidh siad a mbreith duit.
[10]Ní foláir duit déanamh de réir na breithe a thabharfaidh siad duit san áit úd a thoghfaidh
an Tiarna; déan go beacht de réir a dtreoracha go léir duit. [11]Cloígh leis na treoracha a
thugann siad duit, agus déan de réir na breithe a thabharfaidh siad duit; ná claon ar dheis
nó ar chlé ón mbreith a fhógróidh siad duit. [12]Má leomhaíonn aon duine gan aird a
thabhairt ar an sagart atá ansiúd ag déanamh seirbhíse don Tiarna do Dhia, nó ar an
mbreitheamh, ní foláir é a chur chun báis. Díbir an t-olc seo ó Iosrael ar an gcuma sin.

[13]Cluinfidh an pobal go léir ina thaobh seo agus beidh eagla orthu agus ní dhéanfaidh siad
a leithéid de dhánaíocht arís.

Ríthe

[14]“Nuair a théann tú isteach sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit, agus go
ngabhann tú seilbh air agus cónaí ann, agus ansin go ndeir tú, ‘Ní mór dom rí a cheapadh
os mo chionn dála na gciníocha i mo thimpeall,’ [15]ní foláir duit rogha an Tiarna do Dhia
de rí a cheapadh os do chionn; ní foláir duine ar do bhráithre a cheapadh os do chionn
mar rí; eachtrannach nach bráthair leat ní ceadmhach duit a cheapadh os do chionn. [16]Ná
cruinníodh sé a lán each dó féin áfach, agus ná cuireadh sé iallach ar an bpobal filleadh ar
an Éigipt d’fhonn méadú ar líon a eachra; óir dúirt an Tiarna libh: ‘Ná filligí ar ais ar an
mbealach sin go brách arís.’ [17]Ná cruinníodh sé a lán ban dó féin, óir chuirfeadh sin a
chroí amú; agus ná cruinníodh sé an iomad óir agus airgid dó féin. [18]Nuair a bheidh sé ina
shuí sa chathaoir ríoga, déanadh sé cóip den dlí seo – as leabhar faoi chúram na sagart
Léivíteach – a scríobh dó féin i leabhar; [19]bíodh sé láimh leis i gcónaí, agus léadh sé é
gach lá dá shaol, d’fhonn go bhfoghlaimeodh sé eagla an Tiarna a Dhia ag coimeád
briathra uile an dlí seo agus na reachtanna seo agus á gcomhlíonadh. [20]Ar an gcaoi sin ní
bheidh éirí in airde air i leith a bhráithre agus ní chlaonfaidh sé ar dheis ná ar chlé ón
aithne, i dtreo go mbeidh fad saoil ina fhlaitheas in Iosrael aige, é féin agus a chlann.

An tSagartacht Léivíteach

18 “Ní bheidh aon chuid ná oidhreacht le hIosrael ag na sagairt Léivíteacha, treibh
Léiví, is é sin. Mairfidh siad ar na hofrálacha bia don Tiarna agus ar na nithe is
dual dó. [2]Ní bheidh aon oidhreacht acu lena mbráithre; is é an Tiarna a n-oidhreacht, faoi
mar a gheall sé dóibh. [3]An méid seo leanas is dual do na sagairt ón muintir a ofrálann
damh nó caora mar íobairt: an ghualainn, an dá phluc, agus an goile; [4]ní foláir duit mar an
gcéanna céadtorthaí d’arbhair, do fhíona agus d’ola, agus céadlomra do chaorach a
thabhairt dó. [5]Óir thogh an Tiarna do Dhia é as do threibheanna go léir le seasamh i
láthair an Tiarna do Dhia, chun cúraimí na seirbhíse diaga a dhéanamh, chun ainm an
Tiarna a bheannú – sea eisean agus a chlann mhac ina dhiaidh go brách.

[6]“Má thagann Léivíteach as aon cheann de do bhailte in Iosrael go léir mar a bhfuil
cónaí air – agus ní cás dó teacht nuair is maith leis – chun na háite a thoghfaidh an
Tiarna, [7]ní miste dó freastal ansiúd in ainm an Tiarna a Dhia, dála a chomh-Léivíteach a
bhíonn ina seasamh ansiúd ag freastal i láthair an Tiarna. [8]Bíodh cuid chothrom leo aige
le hithe, seachas a bhfaigheann sé de bharr a oidhreachta a dhíol.

Fáithe

[9]“Nuair a thiocfaidh tú isteach sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit, ná téigh i
dtaithí chleachtaí uafara na gciníocha úd. [10]Ná faightear choíche in bhur measc aon duine
a sheolann a mhac nó a iníon tríd an tine, ná aon duine a chleachtann fáistine, ná astralaí,

ná ágar, ná draíodóir, [11]ná orthaíoch, ná fear spioraid nó púcaí nó mairbh a agallamh.
[12]Cibé a dhéanann na nithe sin, is gráin leis an Tiarna é, agus is de bharr na nósanna
gráiniúla seo atá an Tiarna do Dhia ag tiomáint na gciníocha seo amach romhat. [13]Bíse
dílis ar fad don Tiarna do Dhia. [14]Óir na ciníocha seo a bhfuil tú ar tí seilbh a fháil ar a
gcríocha, tugann siad aird ar asarlaígh agus lucht fáistineoireachta; ach maidir leatsa, níor
cheadaigh an Tiarna do Dhia duitse a leithéid sin a dhéanamh. [15]Ardóidh an Tiarna do
Dhia suas fáidh mar mise duit ó do lár, ó do bhráithre; tugaigí aird airsean. [16]Sin é a
d'iarr tú féin ar an Tiarna do Dhia ag Horaeb, lá an Tionóil. 'Ná lig dom guth an Tiarna
mo Dhia a chlos arís,' arsa tú, 'ná an tine mhór seo a fheiceáil a thuilleadh, le heagla go
bhfaighinn bás.' [17]Dúirt an Tiarna liom: 'Is maith mar a dúradar a bhfuil ráite acu.
[18]Ardóidh mé suas fáidh mar thusa dóibh, ó lár a mbráithre; cuirfidh mé mo bhriathra ina
bhéal agus inseoidh sé dóibh gach a n-ordaím dó. [19]An té nach dtabharfaidh aird ar na
briathra a labhróidh sé i m'ainm, éileoidh mé díoltas air. [20]Ach an fáidh a leomhfaidh
focal a labhairt i m'ainmse nár ordaigh mé dhó a labhairt, nó a labhróidh in ainm dé eile,
gheobhaidh an fáidh sin bás.' [21]Agus má deir tú i do chroí: 'Conas a aithneoimid an
briathar nár labhair an Tiarna?' – [22]nuair a labhraíonn fáidh in ainm an Tiarna, mura
dtagann an rud i gcrích ná chun cinn, ansin ní briathar é a labhair an Tiarna; labhair an
fáidh é sin le barr dánaíochta, ní gá duit eagla a bheith ort roimhe.

Dlí an Díoltais

Marú

19 “Nuair a dhíothóidh an Tiarna do Dhia na ciníocha a dtugann an Tiarna do Dhia a
bhfearann duit, agus go gcuirfidh tú as seilbh iad, agus dul chun cónaí ina
gcathracha agus ina dtithe, [2]cuir trí chathair ar leith duit féin sa tír a thugann an Tiarna do
Dhia duit le sealbhú. [3]Bíodh na bealaí chucu i ndea-ghléas agat agus roinn ina thrí coda
achar na gcríoch a thugann an Tiarna do Dhia i do sheilbh duit sa chaoi a bhféadfaidh
marfóir ar bith teitheadh chucu. [4]Seo mar is féidir do dhuine a anam a bhreith leis ach
teitheadh iontu: Má mharaíonn duine a chomharsa trí thaisme, agus gan é in earraid leis
roimhe sin – [5]téann duine, abair, isteach sa choill lena chomharsa ag gearradh adhmaid;
tugann sé faoi chrann leis an tua ina láimh; sleamhnaíonn an ceann den tsáfach agus
buaileann sé a chomharsa agus maraíonn sé é – is féidir dó teitheadh go dtí ceann de na
cathracha sin agus teacht slán. [6]Ní ceadmhach d’fhear an éiric fola dul sa tóir ar an
marfóir le barr feirge, agus teacht suas leis toisc fad an bhóthair agus goin mharfach a
chur ann; óir níor thuill an duine sin bás ós rud é nach raibh sé in earraid lena chomharsa
roimhe sin. [7]Seo é m’ordú duit dá bhrí sin: Cuir trí chathair ar leithrigh, [8]agus má
chuireann an Tiarna do Dhia breis le do chríocha, faoi mar a mhionnaigh sé do
d’aithreacha, agus go dtugann sé duit an tír go léir a gheall sé a thabhairt do d’aithreacha
– [9]ar choinníoll go gcoimeádfaidh tú na haitheanta go léir a ordaím duit inniu le barr
cáiréise, ag tabhairt grá don Tiarna do Dhia, agus ag leanúint de shíor ar a bhealaí – ansin

cuir trí chathair eile leis na trí cinn sin. [10]Ar an gcaoi sin ní dhoirtfear fuil an
neamhchiontaigh sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit mar oidhreacht; d'fhágfadh
a mhalairt ciontach i ndoirteadh fola thú.
[11]"Ach má bhíonn duine i bhfíoch lena chomharsa agus go dtéann in eadarnaí faoina
chionn agus go n-ionsaíonn é agus go ngoineann go marfach agus go bhfaigheann seisean
bás, agus ansin go dteithfeadh sé féin i gceann de na bailte sin, [12]cuireadh seanóirí a
chathrach féin fios ar an té sin agus beiridís leo é, agus tugaidís ar láimh fhear éiric na
fola é le cur chun báis. [13]Ná bíodh trua ná taise agat dó; déan peaca doirteadh fola an
neamhchiontaigh a dhíbirt as Iosrael agus ansin beidh an rath ort.
[14]"Ná cur isteach ar mharc teorann do chomharsan a shocraigh an mhuintir fadó, san
oidhreacht a ghlacfaidh tú sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt i do sheilbh.

Finnéithe

[15]"Ní leor aon fhinné amháin chun duine a dhaoradh i bpeaca nó i gcoir d'aon sórt a
rinne sé; cibé coir a bhíonn i gceist is gá fianaise bheirt fhinné nó triúr chun aon chúis a
dhearbhú. [16]Má thagann finné bréige i láthair le fianaise in aghaidh duine ag cur
ceannairce ina leith, [17]ansin, an dá thaobh san aighneas seo i láthair an Tiarna, téidís faoi
bhráid na sagart agus na mbreithiúna a bhíonn in oifig ag an am. [18]Déanadh na breithiúna
fiosrú go mion, agus más amhlaidh gur finné bréige an finné agus gur thug sé fianaise
bhréige in aghaidh a bhráthar, [19]ní foláir duit an íde a b'áil leis a thabhairt ar a bhráthair a
thabhairt air féin. Díbir an choir seo ó bhur measc. [20]Cluinfidh daoine eile ina thaobh seo

agus beidh eagla orthu agus ní dhéanfaidh siad peaca den sórt sin go brách arís in bhur measc. [21]Ná bíodh trua ná taise agat, ach bíodh anam ar anam, súil ar shúil, fiacail ar fhiacail, lámh ar láimh, cos ar chois.

Cogadh

20 “Nuair a rachaidh tú chun cogaidh in aghaidh do naimhde agus go bhfeicfidh tú capaill agus carbaid agus arm is mó ná d’arm féin, ná bíodh eagla ort rompu; óir tá an Tiarna do Dhia i do theannta, an té a thug amach thú as tír na hÉigipte. [2]Nuair a thagann sibh i gcóngar an láthair chatha, tagadh an sagart os bhur gcomhair agus labhraíodh sé leis an bpobal, [3]agus abradh sé leo: ‘Tugaigí cluas dom a Iosrael! Óir tá sibh ar tí cath a chur ar bhur naimhde inniu; bíodh misneach agaibh; ná bíodh scéin ná sceimhle ná scanradh oraibh ag tabhairt fúthu. [4]Óir tá an Tiarna bhur nDia ag dul libh chun troda ar bhur son in aghaidh bhur naimhde, agus chun an bua a bhreith daoibh.’

[5]“Ansin labhraíodh na scríobhaithe leis an bpobal mar leanas: ‘An bhfuil aon duine anseo a bhfuil teach nua tógtha aige ach gan é tíolactha fós? Abhaile leis ar eagla go bhfaigheadh sé bás sa chath agus gur fear eile a dhéanfadh é a thíolacadh. [6]An bhfuil aon duine anseo a bhfuil fíonghort plandáilte aige, ach gan sásamh bainte fós aige as a thoradh? Abhaile leis ar eagla go bhfaigheadh sé bás sa chath agus gur fear eile a bhainfeadh sásamh as a thoradh. [7]An bhfuil aon duine anseo geallta le bean ach gan í tugtha leis aige? Abhaile leis ar eagla go bhfaigheadh sé bás sa chath agus gur fear eile a bhéarfadh leis í.’ [8]Leanadh na scríobhaithe orthu ag caint leis an bpobal agus abraidís:

‘An bhfuil easpa misnigh nó beaguchtach ar aon duine anseo? Abhaile leis agus ná
cuireadh sé droch-mhisneach ar a chompánaigh chomh maith.’ [9]Nuair a bhíonn deireadh
ráite ag na scríobhaithe leis na daoine, ansin ceaptar ceannfoirt i gceannas ar an bpobal.

Cathracha Gafa

[10]“Nuair a dhruidfidh tú i gcóngar cathrach chun í a ionsaí, déan coinníollacha a
thairiscint di. [11]Má ghlacann sí le síocháin agus a geataí a oscailt romhat, ansin cuirtear
iallach ar an muintir go léir inti saothar a dhéanamh duit agus fónamh duit. [12]Ach más
amhlaidh, in áit síochána, go ndéanann sí cath a chur ort, ní foláir duit í a chur faoi
léigear. [13]Nuair a thugann an Tiarna do Dhia ar do láimh duit í, ansin cuir gach fireannach
inti chun báis le faobhar claímh. [14]Ach na mná, na leanaí, an stoc, a bhfuil de mhaoin sa
chathair, agus a héadáil go léir, beir leat mar chreach iad; bain sásamh as éadáil do
naimhde a thug an Tiarna do Dhia duit. [15]Sin í an íde a thabharfaidh tú ar na cathracha
atá i bhfad uait, agus nach mbaineann leis na ciníocha is comharsana duit. [16]Maidir le
cathracha na gciníocha úd atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit mar oidhreacht, ná déan
anacal anama ar aon ní beo, [17]ach cuir faoi bhang iad na Hitigh, na hAmóraigh, na
Canánaigh, na Pirizigh, na Hivigh, agus na Iabúsaigh, mar a d’ordaigh an Tiarna do Dhia,
[18]d’fhonn nach múinfidís daoibh na nósanna gráiniúla atá acu á gcleachtadh i seirbhís a
ndéithe a leanúint agus peaca a dhéanamh mar sin in aghaidh an Tiarna bhur nDia.
[19]“Nuair a bhíonn cathair faoi léigear agat ar feadh i bhfad, agus tú á hionsaí, d’fhonn í
a ghabháil, ná loit a cuid crann ag imirt faobhar tua orthu; caith a dtoradh, ach ná leag

iad. An daoine daonna na crainn sa mhachaire a rá is go gcuirfeá léigear orthusan leis?
[20]Na crainn is eol duit nach crainn toraidh iad, ní cás duit iad a ghearradh agus a leagan
d'fhonn sásanna léigir a dhéanamh in aghaidh na cathrach a bhíonn i gcogadh leat go dtí
go dtiteann sí.

An Dúnmharfóir Anaithnid

21 "Sa tír a thugann an Tiarna do Dhia duit le sealbhú, má fhaightear duine a
básaíodh ina luí amuigh ar an mbán, agus nach eol cé mharaigh é, [2]tagadh bhur
seanóirí agus bhur mbreithiúna agus déanaidís an fad slí idir corpán an duine bhásaithe
agus na cathracha máguaird a thomhas. [3]Ansin faigheadh seanóirí na cathrach is gaire
don mharbh bodóg nár cuireadh chun oibre agus nár tharraing an chuing riamh fós.
[4]Beireadh seanóirí na cathrach an bhodóg leo chun bruacha srutháin nach dtéann i ndísc, i
mball nár treabhadh agus nár síolchuireadh riamh, agus ansiúd sa ghleann brisidís muineál
na bodóige. [5]Agus tagadh clann mhac Léiví, na sagairt, i láthair mar thogh an Tiarna do
Dhia iad le fónamh dó agus le beannú in ainm an Tiarna, agus is é a ngnó gach cás
aighnis agus foiréigin a réiteach le breith a mbéil. [6]Ansin níodh seanóirí uile an bhaile is
gaire don mharbhán a lámha sa sruthán os cionn na bodóige ar briseadh a muineál. [7]Agus
abraidís na focail seo: 'Níor dhoirt ár lámha an fhuil seo agus ní fhaca ár súile aon ní.
[8]Leath brat do mhaithiúnais ar do phobal Iosrael a d'fhuascail tú a Thiarna, agus ná
doirtear aon fhuil neamhchiontach i measc do phobail Iosrael.' Ar an tslí sin beidh brat

cosanta orthu ón bhfíoch fola. [9]Ní foláir duit gach doirteadh fola neamhchiontaí a dhíbirt
ó do lár más áil leat an ceart a dhéanamh i súile an Tiarna.

An Pósadh

Cimí Ban - Ceart Clainne

[10]“Nuair a théann tú amach chun cogaidh in aghaidh do namhad, agus go ndéanann do
Dhia iad a thabhairt ar láimh duit agus go ngabhann tú iad mar chimí, [11]agus go
bhfeiceann tú bean sciamhach ar na cimí agus go mbíonn dúil agat inti, ní miste duit í a
ghabháil chugat mar bhean [12]agus í a bhreith leat abhaile. Bearradh sí a ceann agus
scumhadh sí a hingne [13]agus baineadh sí di a héide cime; fanadh sí laistigh de do theach
ar feadh míosa agus caoineadh sí a hathair agus a máthair ar feadh míosa gan staonadh.
Ní miste duit ansin dul chuici agus do chuid féin a dhéanamh di agus bíodh sí mar bhean
agat. [14]Má tharlaíonn go n-éiríonn tú tuirseach di, tabhair cead a cinn di, gan airgead a
éileamh mar cheannach uirthi; ós rud é gur bhain tú feidhm aisti, níl cead agat brabach a
dhéanamh uirthi.
[15]“Má bhíonn beirt bhan ag duine, agus bean acu ina muirnín agus an bhean eile gan a
bheith, agus go mbeireann an muirnín agus an bhean nach amhlaidh clann dó, agus gur
leis an bhean nach muirnín an chéadghin mhic, [16]ansin nuair a thagann an lá inar cóir dó a
chuid a roinnt mar oidhreacht ar a chlann mhac, ní cóir buntáiste na céadghine a thabhairt
do mhac an mhuirnín thar mhac na mná nach muirnín ós é is céadghin ó cheart; [17]ach

admhaíodh sé mar chéadghin mac na mná nach muirnín, agus tugadh sé dúbailt roinne dó
dá bhfuil aige, óir is é céadtoradh a chumais é; is leis ceart na céadghine.

An Mac Ceanndána

[18]“Má bhíonn mac ceanndána nó easumhal ag duine, gan aird aige ar ghuth athar ná
máthar, agus nach dtógann aon cheann dóibh fiú nuair a chuireann siad pionós air, [19]ansin
ní foláir dá athair agus dá mháthair greim a bhreith air agus é a thabhairt amach go
seanóirí na cathrach ag geataí na háite ina mbíonn cónaí air, [20]agus a rá le seanóirí na
cathrach: ‘Tá an mac seo againn ceanndána easumhal, agus ní ghéillfidh sé dár nguth;
déanann sé craos agus bíonn ar meisce.’ [21]Ansin déanadh a chomhchathróirí go léir é a
chur chun báis de chlocha; déanaigí an t-olc seo a dhíbirt ó bhur lár. Cluinfidh Iosrael uile
faoi seo, agus beidh scanradh orthu.

Rialacha ar Leith

[22]“Má dhéanann duine coir mharfach agus go gcuirtear chun báis é agus go gcrochann
tú ar chrann é, [23]ná fanadh a chorp thar oíche ar an gcrann, ach déan é a adhlacadh an lá
céanna, óir tá mallacht Dé ar dhuine a chrochtar; agus ná déan an talamh a thugann an
Tiarna do Dhia duit mar oidhreacht a thruailliú.

22 “Má fheiceann tú damh nó caora le do dheartháir ag dul ar seachrán, ná bí
seachantach ina dtaobh; ní foláir duit iad a bhreith leat ar ais chun do dheartháir.
[2]Mura bhfuil sé láimh leat, nó murab aithnid duit é, tabhair leat abhaile é, agus coinnigh é
nó go dtagann do dheartháir á lorg; tabhair dó ansin é. [3]Déan mar an gcéanna lena asal,
agus lena bhrat, agus le haon ní a chailleann do dheartháir agus go bhfaigheann tú é: ná
bíodh aon seachaint sa ghnó seo. [4]Ná bí á seachaint má fheiceann tú damh nó asal do
dheartháir ag titim ar an mbóthar, ach cabhraigh leis á gcur ina seasamh arís. [5]Ná cuireadh
bean feisteas fir uirthi féin, agus ná cuireadh fear feisteas mná air féin; is gráin leis an
Tiarna do Dhia an mhuintir a dhéanann na nithe sin. [6]Má tharlaíonn tú i do shiúlta ar nead
éin i gcrann nó sa talamh agus gearrcaigh nó uibheacha ann, agus an mháthair ina luí ar
na huibheacha nó ar na gearrcaigh, ná tóg an mháthair leis na gearrcaigh; [7]ach scaoil leis
an máthair. Ní miste duit na gearrcaigh a bhreith leat. Ar an gcaoi sin beidh an rath ort
agus fad saoil agat. [8]Nuair a thógann tú teach nua, cuir uchtbharr ar an díon agus ansin
beidh do theach saor ó fhíoch fola de bharr duine a thitim de. [9]Ná cuir an dara sórt síl i
do fhíonghort le nach ndéanfaí coisreacan ar a thoradh go léir – ar an mbarr eile a chuir
tú agus ar thoradh do fhíonghoirt. [10]Ná cuir damh agus asal faoin aon chuing threafa.
[11]Ná caith éadach leathach, éadach fite d’olann agus de líon. [12]An fhallaing a chuireann tú
umat, déan scothóga ar a ceithre cúinní.

An Bhean Nuaphósta

[13]“Má phósann duine bean agus luí léi, agus ansin gur beag air í, [14]agus go gcuireann
sé mí-iompar ina leith agus í a náiriú go poiblí, á rá: ‘Phós mé an bhean seo agus nuair a

luigh mé léi ní bhfuair mé comharthaí a maighdeanais.’ [15]Ansin tugadh athair agus
máthair na mná óige comharthaí a maighdeanais leo go seanóirí na cathrach ag an ngeata.
[16]Abradh athair na mná óige leis na seanóirí: ‘Thug mé m’iníon don fhear seo le pósadh
agus is beag air í. [17]Tá mí-iompar á chur ina leith aige anois á rá: “Ní bhfuair mé
comharthaí a maighdeanais ar d’iníon.” Ach seo iad comharthaí maighdeanais m’iníne.’
Agus leathfaidh siad an t-éadach os comhair sheanóirí na cathrach. [18]Ansin beireadh
seanóirí na cathrach sin greim ar an bhfear úd, gabhaidís de lasca ann, [19]agus gearraidís
fíneáil céad seicil airgid air agus tugaidís iad d’athair na mná óige óir tá drochcháil tugtha
aige ar mhaighdean in Iosrael, agus fanadh sí mar bhean aige agus ní bheidh cead aige í a
chur uaidh lena shaol. [20]Ach más fíor é agus má dheimhnítear nach bhfuarthas comharthaí
maighdeanais na mná óige, [21]ansin tugaidís an bhean óg go doras theach a hathar, agus
déanadh a comhchathróirí í a chur chun báis de chlocha mar go ndearna sí baois in
Iosrael lena striapachas agus í faoi dhíon theach a hathar. Ní foláir daoibh an t-olc seo a
dhíbirt ó bhur measc ar an tslí sin.

Adhaltranas agus Striapachas

[22]“Má fhaightear fear ag luí le bean duine eile, cuirtear iad araon chun báis – an fear a
luigh leis an mbean, agus an bhean féin. Ní foláir duit an t-olc seo a dhíbirt ó Iosrael an
tslí sin.
[23]“Má bhíonn maighdean geallta agus go mbuaileann fear léi sa chathair, agus go
gcodlaíonn léi, [24]beirigí iad araon libh amach go geata na cathrach sin agus cuirigí chun

báis de chlocha iad – an bhean óg mar nár liúigh sí ag lorg cabhrach agus í sa chathair,
agus an fear mar gur thruailligh sé bean a chomharsan. Ní foláir duit an t-olc seo a dhíbirt
ó bhur measc ar an tslí sin. [25]Ach más faoin tuath a bhuaileann fear le bean óg atá geallta
agus go ndéanann sé éigean uirthi agus luí léi, ansin ná cuirtear chun báis ach an fear a
luigh léi. [26]Ná déan aon ní leis an mbean óg óir ní dhearna an bhean óg aon choir a
thuillfeadh bás, mar is cuma an cás seo nó fear a ionsaí agus a mharú a chomharsan. [27]Óir
tháinig sé uirthi faoin tuath, agus ba fhéidir don bhean óg liú gan aon duine a theacht á
fóirithint. [28]Má bhuaileann fear le maighdean nach bhfuil geallta agus í a éigniú agus luí
léi, agus go mbeirtear orthu, [29]ansin tugadh an fear a luigh léi leathchéad seicil airgid
d'athair na mná óige agus bíodh sí mar bhean aige mar gur thruailligh sé í agus ní féidir
dó í a chur uaidh lena shaol. [30]Ná gabhadh fear bean a athar chuige, agus ná baineadh sé
beann bhrat a athar anuas di.

Seirbhís Phoiblí

23 "An té a coilleadh, nó ar baineadh a bhall fearga de, níl cead isteach aige i dTionól
an Tiarna. [2]Ná téadh bastard i dTionól an Tiarna; ná téadh duine dá shliocht go dtí
an deichiú glúin i dTionól an Tiarna. [3]Ná bíodh cead isteach i dTionól an Tiarna ag
Amónach ná ag Móábach; fiú go dtí an deichiú glúin ná bíodh cead isteach go Tionól an
Tiarna ag a sliocht go brách. [4]Óir níor tháinig siad in bhur gcoinne le harán agus le huisce
agus sibh ar an tslí amach as an Éigipt, agus d'fhostaigh siad Balám mac Bheór ó Phatór
in Arám an Dá Abhainn chun mallacht a chur ort. [5]Ach ní éisteodh an Tiarna do Dhia le

Balám agus rinne an Tiarna do Dhia beannacht den mhallacht duit, mar go raibh grá ag
an Tiarna do Dhia duit. [6]Go brách fad a mhairfidh tú ná bí sa tóir ar a síocháin ná ar a
gconách. [7]Ná bíodh fuath agat don Eadómach óir is bráthair duit é, ná don Éigipteach
mar gur dheoraí thú ina thír. [8]Bíodh cead isteach i dTionól an Tiarna ag an tríú glúin dá
sliochtsan.

Glaine an Champa

[9]"Nuair a bhíonn tú i gcogadh le do naimhde, agus go mbíonn tú i gcampa, seachain
an uile olc. [10]Má bhíonn aon fhear in bhur measc nach bhfuil glan de bharr ar tharla dó
san oíche, téadh sé ón gcampa amach agus ná filleadh sé ar ais ar an gcampa. [11]Nuair a
thagann an tráthnóna níodh sé é féin le huisce, agus bíodh cead aige filleadh ar an
gcampa ar dhul faoi don ghrian. [12]Bíodh camraí agat lasmuigh den champa, agus gabh
amach chucu. [13]Bíodh sluasaid agat ar do chuid airm, agus nuair a théann tú amach ag
déanamh do ghnó, déan poll leis an tsluasaid seo, agus cas timpeall agus clúdaigh do
chac. [14]Óir siúlann an Tiarna do Dhia timpeall istigh i do champa do do chosaint agus ag
tabhairt do naimhde ar láimh duit. Ní foláir do champa a bheith ina áit naofa dá bhrí sin;
ná feiceadh an Tiarna aon rud míchuí in bhur measc dá bhrí sin le heagla go dtabharfadh
sé droim láimhe leat.

An Lag le Cosaint

An tIosraelach

15“Ná tabhair suas dá mháistir daor a d’éalaigh uaidh agus a tháinig chugat.
16Cónaíodh sé farat, in bhur measc, cibé áit is mian leis ina rogha cathair leat; ná cuir
isteach air. 17Ná bíodh striapach chultais mná ar iníonacha Iosrael, ná striapach chultais
fir ar mhic Iosrael. 18Ná tabhair tuarastal striapaí ná pá madra go teach an Tiarna do Dhia
mar fhuascailt ar aon sórt móide; is fuath leis an Tiarna do Dhia iad araon. 19Ná tabhair
iasacht ar ús do do dheartháir, cibé acu iasacht airgid é nó bia nó aon ní eile a thuillfeadh
breis. 20Ní miste duit ús a éileamh ar iasacht do choimhthíoch, ach ná héiligh ús ar iasacht
do do dheartháir, i dtreo go gcuirfidh an Tiarna do Dhia a bheannacht ort i ngach a
ndáileann do lámh sa tír atá tú le dul isteach ann agus a shealbhú. 21Má thugann tú móid
don Tiarna do Dhia ná bí mall á comhlíonadh, óir éileoidh an Tiarna do Dhia ort í go
cinnte, agus ba pheaca í a dhiúltú. 22Ach níor pheaca duit gan móid a thabhairt. 23Cloígh
le cibé rud a théann thar do bheola, agus ní foláir duit an mhóid a thug tú de do dheoin
féin le briathar do bhéil féin don Tiarna do Dhia a chomhlíonadh. 24Nuair a théann tú
isteach i bhfíonghort do chomharsan, ní cás duit do sháith caor a chaitheamh, oiread
díobh agus is mian leat, ach níl cead agat aon chaora a chur í do chliabh. 25Má théann tú
trí arbhar do chomharsan atá ina sheasamh, ní cás duit diasa a stoitheadh le do láimh ach
níl cead agat do chorrán buana a chur in arbhar do chomharsan agus é ina sheasamh.

Scaradh Pósta

24 “Abair gur thóg fear bean agus phós í; ach níorbh áil leis í agus fuair sé mínáire
éigin le cur ina leith; agus scríobh sé bille scartha di agus thug ina láimh di é agus
chuir sé chun siúil óna theach í; [2]d’imigh sí léi amach agus phós fear eile í. [3]Má thagann
gráin ag an bhfear eile uirthi agus go scríobhann sé bille scartha di, agus é a thabhairt ina
láimh di agus í a chur chun siúil óna theach (nó má fhaigheann an fear eile seo, a phós í,
bás) [4]ní ceadmhach dá céad fhear, a chuir uaidh í, í a ghlacadh ar ais anois mar bhean ós
rud é gur truaillíodh í ar an gcuma seo. Óir is fuath leis an Tiarna é sin agus ná tabhair
ciontacht ar an tír a thugann an Tiarna do Dhia duit mar oidhreacht.

Reachtanna Eile Cosanta

[5]“Fear nuaphósta, ná téadh sé san arm agus ná bítear ag cur cúraimí air; fágtar sa
bhaile é ar feadh bliana, saor ó dhualgais, le sólás a thabhairt don bhean a ghabh sé
chuige. [6]Ná tógadh aon duine muileann ná bró i ngeall mar b’ionann sin agus anam a
thógáil i ngeall. [7]Má bheirtear ar dhuine ag fuadach duine dá bhráithre, de chlann Iosrael,
cibé acu le daor a dhéanamh de nó lena dhíol, ní foláir an gadaí sin a chur chun báis.
Díbir an t-olc seo ó bhur measc. [8]I gcás taom lobhra déan gach a n-ordaíonn na sagairt
Léivíteacha duit a choimeád go beacht agus a chomhlíonadh le barr cúraim; déan mar a
d’aithin mé dóibh le cáiréis. [9]Cuimhnigh ar a ndearna an Tiarna le Miriám agus sibh ar an
mbealach ón Éigipt amach.

📖

[10]“Má bhíonn iasacht d’aon sórt á thabhairt agat do do chomharsa ná téigh isteach ina
theach agus a gheall a ghabháil. [11]Fan lasmuigh agus tugadh an té dá bhfuil an iasacht á
tabhairt agat an geall amach chugat. [12]Más bochtán é ná codail ina gheall. [13]Nuair a
théann an ghrian faoi, tabhair an geall ar ais dó i dtreo gur féidir dó codladh ina bhrat
agus beannacht a chur ort; beidh sin ina ghníomh fónta agat i láthair an Tiarna do Dhia.
[14]“Ná tar i dtír ar fhostúch bocht dealbh, más bráthair duit é, más deoraí i do dhúiche
é atá ag cur faoi i do bhailte. [15]Tabhair a thuarastal dó an lá a thuillfidh sé é, sula dtéann
an ghrian faoi (mar tá sé bocht agus tá dúil aige ann) le heagla go n-éifeadh sé chun an
Tiarna i d’aghaidh, agus gur pheaca duit sin. [16]Ná cuirtear aithreacha chun báis thar
ceann a mac, ná mic thar ceann a n-aithreacha. Cuirtear gach duine chun báis ar son a
choire féin.
[17]“Ná déan breith a chlaonadh i gcás deoraí ná dílleachta, agus ná tóg brat baintrí i
ngeall. [18]Cuimhnigh go raibh tú féin i do dhaor san Éigipt agus go ndearna an Tiarna do
Dhia thú a fhuascailt as an áit sin; uime sin a thugaim an aithne seo duit le comhlíonadh.
[19]“Nuair a bhíonn an fómhar á bhaint agat sa ghort agus go ndéanann tú dearmad ar
phunann sa ghort, na téigh siar ag triall uirthi. Fág ansiúd í don deoraí, don dílleachta
agus don bhaintreach i dtreo go ndéanfadh an Tiarna do Dhia a bheannacht a chur ort i
do chúraimí go léir. [20]Nuair a bhuaileann tú do chrann ológ, ná téigh siar arís ar na géaga.
Bíodh an chuid eile don deoraí, don dílleachta agus don bhaintreach. [21]Nuair a
chruinníonn tú fómhar d’fhíonghoirt, ná pioc a thuilleadh é. Bíodh an chuid eile don
deoraí, don dílleachta agus don bhaintreach. [22]Cuimhnigh go raibh tú i do dhaor i dtír na
hÉigipte; sin é an fáth go dtugaim an aithne seo duit le comhlíonadh.

📖

25 “Má bhíonn aighneas idir daoine agus go dtéann siad chun cúirte agus go dtugann
na breithiúna breith eatarthu agus a fhógairt an ceart a bheith ag an té a bhíonn sa
cheart, agus an éagóir a bheith ag an té a bhíonn san éagóir, [2]má thuilleann an té a bhíonn
san éagóir gabháil de lasc air, tugadh an breitheamh faoi deara é a chur ina luí agus
gabháil de lasc air ina láthair leis an líon buillí a oireann dá choir. [3]Is ceadmhach daichead
buille a bhualadh air, ach gan dul thairis sin, le heagla go mbeadh an léasadh ródhian agus
go mbeadh drochmheas agat ar do bhráthair dá bharr.
[4]“Na cuir pusachán ar an damh agus é ag satailt an arbhair.

Dlí an Dearthár Céile

[5]“Má bhíonn dearthháireacha in aontíos agus go bhfaigheann duine acu bás gan mhac,
ná pósadh bean an mhairbh duine deoranta lasmuigh den teaghlach; tagadh dearthár a
céile chuici agus glacadh sé í mar bhean chéile agus déanadh sé dualgas dearthár céile
ina leith. [6]An chéad mhac a bhéarfaidh sí bíodh ainm an dearthár mhairbh air, d’fhonn
nach scriosfaí a ainm as Iosrael. [7]Má dhiúltaíonn an fear bean a dhearthár a ghabháil
chuige, téadh sise chun na seanóirí ag an ngeata agus abradh: ‘Dhiúltaigh dearthár mo
chéile ainm a dhearthár a bhuanú in Iosrael. Ní áil leis dualgas dearthár céile a
chomhlíonadh dom.’ [8]Ansin glaodh seanóirí a chathrach air, agus labhraidís leis; agus má
chuireann sé ina gcoinne agus a rá: ‘Ní áil liom glacadh léi,’ [9]ansin téadh bean a dhearthár
chuige i láthair na seanóirí agus baineadh sí an cuarán dá chois, agus caitheadh sí seile

san aghaidh air, agus abradh sí: ‘Sin í an íde a thugaimid ar an té nach gcothaíonn teach a dhearthár,’ [10]agus tabharfar mar shloinne dó ‘Teach an té a Fágadh gan Chuarán’.

Aguisíní

[11]“Má bhíonn beirt fhear ag troid agus go gcuireann bean duine díobh a ladar sa troid d’fhonn a fear a fhuascailt ó bhuillí an duine eile agus go síneann sí amach a lámh agus breith laistíos ar an duine eile, [12]teasc an lámh di gan trua gan taise a thaispeáint. [13]Ná bíodh dhá mheá dhifriúla i do mhála – ceann trom agus ceann éadrom. [14]Ná bíodh dhá thomhas difirúla i do theach, ceann beag agus ceann mór. [15]Ná bíodh agat ach aon mheá amháin, í iomlán cóir, agus aon tomhas amháin, é iomlán cóir, i dtreo go mbeadh saol fada agat sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit. [16]Óir aon duine a dhéanann nithe den sórt sin, agus a dhéanann éagóir, is fuath leis an Tiarna do Dhia é. [17]Cuimhnigh céard a rinne Amáiléic leat agus tú ar an mbealach amach as an Éigipt. [18]Bhuail sé leat ar an mbealach agus tar éis duit gabháil thar bráid, d’ionsaigh sé sibh i leith an chúil agus rinne eirleach ar an muintir go léir a bhí ar deireadh: nuair a bhí tú lag tnáite ní raibh eagla Dé air. [19]Nuair a bhronnfaidh an Tiarna do Dhia síocháin duit ó do naimhde go léir máguaird ort sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit i do sheilbh mar oidhreacht scrios cuimhne Amáiléic ó faoi neamh; ná déan dearmad de.

Céadtorthaí

26 “Nuair a thiocfaidh tú isteach sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit mar
oidhreacht, nuair a bheidh seilbh agat air agus tú i do chónaí ann, [2]ní foláir duit na
céadtorthaí d’fhómhar na hithreach a bhainfidh tú sa tír a thabharfaidh an Tiarna do Dhia
duit a chur i leataobh; cuir i gcliabh iad agus téigh chun na háite a thoghfaidh an Tiarna
do Dhia mar áitreabh dá ainm. [3]Ní foláir duit dul chun an tsagairt a bhíonn in oifig ag an
am agus a rá leis: ‘Fógraím inniu don Tiarna mo Dhia gur tháinig mé chun na tíre a
mhionnaigh an Tiarna dár n-aithreacha a thabharfadh sé dúinn.’ [4]Tógadh an sagart ansin
an cliabh ó do láimh agus leagadh sé é os comhair altóir an Tiarna do Dhia. [5]Ansin, i
bhfianaise an Tiarna do Dhia, déan an dearbhú seo leanas: ‘Deoraí Aramaeigh a ba ea
m’athair. D’imigh sé leis ó dheas chun na hÉigipte ar bheagán slua, agus chuir faoi inti;
ach rinne náisiún mór cumasach líonmhar ansiúd de. [6]Chráigh na hÉigiptigh sinn;
chiapadar sinn agus chuireadar faoi dhaoirse dhian sinn. [7]Ach ghlaomar chun an Tiarna,
Dia ár n-aithreacha, agus chuala an Tiarna ár nglao agus chonaic ár n-ainnise, ár saothar,
agus an leatrom orainn; [8]agus thug an Tiarna as an Éigipt amach sinn lena láimh thréan
agus lena ghéag ar tinneall, le huafás mór, le comharthaí, agus le hiontais. [9]Thug sé anseo
isteach sinn, agus thug an tír seo dúinn, tír ina bhfuil bainne agus mil ina slaoda. [10]Seo
anois mé le céadtorthaí fómhar na hithreach a bhronn tusa, a Thiarna, orm.’ Leag i láthair
an Tiarna ansin iad agus sléacht go talamh i láthair an Tiarna do Dhia. [11]Ansin bíodh fleá
agat le gach ní fónta a thug an Tiarna, do Dhia, duit féin agus do do theaghlach, tú féin
agus an Léivíteach agus an deoraí in bhur measc.

📖

Deachúna

12“Sa tríú bliain, bliain na ndeachúna, nuair a bheidh deireadh dheachú do thorthaí go
léir íoctha agat agus go mbíonn sí tugtha agat don Léivíteach, don deoraí, don dílleachta,
agus don bhaintreach, agus go mbíonn sí ite acu in bhur mbailte agus go mbíonn a sáith
acu, 13ansin abairse i láthair an Tiarna do Dhia: ‘Tá an chuid choisricthe go léir curtha as
mo theach agam. Sea, thug mé don Léivíteach, don deoraí, agus don dílleachta í, de réir
na n-aitheanta go léir a leag tú orm; níor sháraigh mé aon aithne de do chuid, ná ní
dhearna mé dearmad díobh. 14Níor chaith mé aon chuid den deachú agus mé ag
caoineadh; níor thóg mé aon chuid di agus mé neamhghlan; níor ofráil mé aon chuid di
do na mairbh. Ghéill mé do ghlór an Tiarna mo Dhia; rinne mé gach ní mar a d’ordaigh
tú dom. 15Féach anuas ó neamh, áitreabh do ghlóire, agus cuir do bheannacht ar do
phobal Iosrael, agus ar an ithir a thug tú dúinn faoi mar a mhionnaigh tú dár n-aithreacha,
tír ina bhfuil bainne agus mil ina slaoda.’

Dúnadh an Dara hAitheasc

Iosrael Pobal Dé

16“Ordaíonn an Tiarna do Dhia duit inniu na dlíthe agus na reachtanna seo a
chomhlíonadh; ní foláir duit iad a choimeád le barr cáiréise le do chroí go hiomlán agus le
d’anam go hiomlán. 17Tá an dearbhú seo déanta agat inniu faoin Tiarna: gurb é do Dhia

é, ach ar choinníoll go leanfaidh tú a bhealaí, go gcoimeádfaidh tú a dhlíthe, a aitheanta,
agus a reachtanna, agus go n-éistfidh tú lena ghlór. [18]Agus tá an dearbhú seo déanta fútsa
inniu ag an Tiarna: go mbeidh tú aige mar phobal ar leith leis féin, faoi mar a gheall sé
duit, ach ar choinníoll go gcoimeádfaidh tú a aitheanta go léir; [19]agus go gcuirfidh sé thú
os cionn na náisiún uile a rinne sé chun molta agus clú agus onóra; agus go mbeidh tusa i
do phobal coisricthe don Tiarna faoi mar a gheall sé.”

An Dlí á Scríobh

27 Thug Maois agus seanóirí Iosrael ordú don phobal: “Coimeádaigí na haitheanta
uile a ordaím duit inniu. [2]An uair a théann sibh thar Iordáin isteach sa tír atá an
Tiarna do Dhia a thabhairt duit, cuir líoga móra ina seasamh agus cuir brat aoil orthu;
[3]agus scríobh orthu focail uile an dlí seo a luaithe a rachaidh tú sall ar do shlí isteach sa
tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit, tír ina bhfuil bainne agus mil ina slaoda faoi
mar a gheall an Tiarna, Dia d’aithreacha, duit. [4]Nuair a rachaidh sibh thar Iordáin, ní
foláir daoibh na líoga seo a chur suas ar Shliabh Éabál mar a ordaím daoibh inniu, agus
brat aoil a chur orthu. [5]Déan altóir san áit sin don Tiarna do Dhia de chlocha nár luigh
aon uirlis iarainn orthu. [6]Tóg an altóir don Tiarna do Dhia as clocha gan cóiriú, agus
ofráil íobairtí uileloiscthe uirthi don Tiarna do Dhia. [7]Ofráil íobairtí comaoineach agus ith
iad ansiúd agus bíodh lúcháir ort i láthair an Tiarna do Dhia. [8]Scríobh briathra uile an dlí
seo ar na clocha go soiléir sofheicthe.”

[9]Ansin dúirt Maois agus na sagairt Léivíteacha le hIosrael go léir: “Tabhair cluas, a
Iosrael, agus éist. Inniu rinneadh pobal don Tiarna do Dhia díot. [10]Géill dá bhrí sin do
ghlór an Tiarna do Dhia, agus coimeád a aitheanta agus a reachtanna a ordaím duit
inniu.” [11]Agus thug Maois ordú don phobal an lá céanna á rá: [12]“Nuair a rachaidh sibh
thar Iordáin anonn seasaidís seo ar Shliabh Girizím chun an pobal a bheannú: Símeon,
Léiví, Iúdá, Íosácár, Iósaef, agus Biniáimin. [13]Agus seasaidís seo ar Shliabh Éabál don
mhallacht: Reúbaen, Gád, Áiséar, Zabúlun, Dán, agus Naftáilí. [14]Labhraíodh na Léivítigh
ansin agus fógraídís in ard a gcinn do na hIosraelaigh:

[15]‘Go raibh mallacht ar an bhfear a dhéanfaidh dealbh shnoite nó leáite – rud is gráin
leis an Tiarna – obair lámha ceardaí, agus a chuirfidh suas i bhfolach í.’ Agus freagraíodh
an pobal go léir: ‘Amen.’

[16]‘Go raibh mallacht ar an té a thugann tarcaisne dá athair nó dá mháthair.’ Agus
freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[17]‘Go raibh mallacht ar an té a chorraíonn marc teorann a chomharsan.’ Agus
freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[18]‘Go raibh mallacht ar an té a chuireann an dall ar seachrán slí.’ Agus freagraíodh an
pobal go léir: ‘Amen.’

[19]‘Go raibh mallacht ar an té a dhéanann cantáil ar chearta an deoraí, an dílleachta,
agus na baintrí.’ Agus freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[20]‘Go raibh mallacht ar an té a luíonn le bean a athar, agus a bhaineann beann bhrat a
athar anuas di.’ Agus freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[21]‘Mallacht ar an té a luíonn le haon sórt ainmhí.’ Agus freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[22]‘Mallacht ar an té a luíonn lena dheirfiúr, iníon a athar nó iníon a mháthar.’ Agus freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[23]‘Mallacht ar an té a luíonn le máthair a chéile.’ Agus freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[24]‘Mallacht ar an té a bhuaileann a chomharsa faoi choim.’ Agus freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[25]‘Mallacht ar an té a thógann breab chun neamhchiontach a bhású.’ Agus freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

[26]‘Mallacht ar an té nach ndaingníonn briathra an dlí trína gcomhlíonadh.’ Agus freagraíodh an pobal go léir: ‘Amen.’

Beannachtaí

28 “Má ghéilleann tú go dílis do ghlór an Tiarna agus na haitheanta go léir dá chuid atá á n-ordú agam duit inniu a chomhlíonadh le barr cáiréise, cuirfidh an Tiarna do Dhia thú go hard os cionn náisiúin uile na cruinne. [2]Tiocfaidh na beannachtaí uile seo leanas suas leat agus fanfaidh ort má ghéilleann tú do ghlór an Tiarna do Dhia.

[3]“Beidh beannacht ort sa chathair, agus beannacht ort faoin tuath. [4]Beidh beannacht ar thoradh do choirp, ar thoradh d’ithreach, ar thoradh do airnéise, agus ar an mbreis ar do bhólacht agus ar an mbreis ar do thréad. [5]Beidh beannacht ar do chliabh aráin agus ar do

losaid. [6]Beidh beannacht ort ag gabháil isteach duit agus beannacht ort ag dul amach
duit. [7]Brisfidh an Tiarna i do láthair ar na naimhde a éiríonn i d'aghaidh; tiocfaidh siad ar
feadh an aon bhóthair i d'aghaidh; ach gabhfaidh siad seacht mbóthar ar teitheadh uait.
[8]Fógróidh an Tiarna beannacht anuas ort i do sciobóil agus i ngach ní a ghabhfaidh tú idir
lámha; cuirfidh sé beannacht ort sa tír atá an Tiarna do Dhia a thabhairt duit.
[9]"Buanóidh an Tiarna thú i do phobal coisricthe dó féin, faoi mar a mhionnaigh sé
duit, má choimeádann tú aitheanta an Tiarna do Dhia agus siúl ina bhealaí. [10]Feicfidh
ciníocha uile an domhain go bhfuil ainm an Tiarna ort agus beidh eagla orthu romhat.
[11]Cuirfidh an Tiarna conách mór ort, i dtoradh do choirp, sa bhreis ar do bhólacht, agus i
dtoradh d'ithreach sa tír a mhionnaigh an Tiarna do d'aithreacha a thabharfadh sé duit.
[12]Osclóidh an Tiarna a chiste breá, na speartha, duit, le fearthainn a thabhairt duit i dtráth
do do thalamh, agus beannacht a chur ar shaothar uile do lámh. Cuirfidh tú mórán
ciníocha faoi smacht, ach ní bheidh tú féin faoi smacht ag cine. [13]Ní eireaball a dhéanfaidh
an Tiarna díot, ach ceann; ní in íochtar a bheidh tú choíche, ach in uachtar, má ghéilleann
tú d'aitheanta an Tiarna do Dhia, a ordaím duit inniu, á gcoimeád le barr cúraim, [14]gan
claonadh ar dheis ná ar chlé ó aon cheann de na hoibreacha a ordaím duit inniu trí aon
déithe eile a leanúint agus fónamh dóibh.

Mallachtaí

[15]"Ach mura ngéilleann tú do ghlór an Tiarna do Dhia, agus gan a reachtanna ná a
aitheanta go léir a ordaím duit inniu a chomhlíonadh, tiocfaidh na mallachtaí uile seo

leanas suas leat agus béarfaidh siad ort. [16]Beidh mallacht ort sa chathair agus mallacht ort
faoin tuath. [17]Beidh mallacht ar do chliabh aráin agus ar do losaid. [18]Beidh mallacht ar
thoradh do choirp, ar thoradh d'ithreach, ar an mbreis ar do bhólacht agus ar an mbreis
ar do thréad. [19]Beidh mallacht ort ag gabháil isteach duit, agus mallacht ort ag dul amach
duit. [20]Cuirfidh an Tiarna mallachtaí agus buaireamh agus eascaine ar gach ní a thógfaidh
tú idir lámha, go dtí go millfear thú agus go scriosfar thú gan mhoill de bharr éagóir do
bheart do mo thréigean. [21]Seolfaidh an Tiarna an phlá le cloí leat nó go ndíothóidh sí thú
sa tír a bhfuil tú ag dul ann le seilbh a ghabháil air. [22]Pleancfaidh an Tiarna thú leis an
eitinn, leis an bhfiabhras, le séideadh, le teas, le híota, le dubh, le snas liath, agus beidh
siadsan sa tóir ort go híde. [23]Beidh na spéartha os do chionn ina bprás, agus an talamh
faoi do bhonn ina iarann. [24]Déanfaidh an Tiarna luaithreach agus gaineamh d'fhearthainn
do thalún; titfidh sí ó neamh ort go scriosfar thú.

[25]"Tabharfaidh an Tiarna faoi deara go mbrisfear ort os comhair do naimhde; rachaidh
tú amach ar feadh an aon bhóthair ina n-aghaidh, ach gabhfaidh tú seacht mbóthar ar
teitheadh uathu; beidh tú i do ábhar uafáis ag ríochtaí uile an domhain. [26]Beidh do
chonablach ina bhia ag éanlaith an aeir go léir agus ag ainmhithe na talún, gan aon duine
ann chun iad a ruaigeadh. [27]Buailfidh an Tiarna thú le neascóidí na hÉigipte, le hothras, le
méirscrí agus le tochas, gan leigheas agat dóibh. [28]Buailfidh an Tiarna thú le poc buile
agus le daille agus le meabhrán aigne; [29]agus beidh tú ag únfairt um mheán lae mar a
bhíonn an dall ag únfairt sa dorchadas agus ní bheidh an t-ádh i do bhóthar; ní bheidh ach
leatrom agus slad á dhéanamh ort gan stad, gan lámh chúnta a fháil ó aon duine. [30]Pós
bean agus luífidh duine eile léi; tóg teach agus ní dhéanfaidh tú cónaí ann; plandaigh

fíonghort agus ní chruinneoidh tú a thorthaí. [31]Marófar do dhamh os comhair do shúl
agus ní íosfaidh tú greim de; scuabfar d’asal uait os comhair do shúl agus ní dhéanfar é
aisíoc leat; tabharfar do chaoirigh do do naimhde agus ní thiocfaidh aon duine i gcabhair
ort. [32]Tabharfar do chlann mhac agus iníonacha ar láimh do dhaoine eile, agus gach lá
beidh do shúile á snoí asat ag faire amach dóibh gan neart ar bith i do láimh leis an scéal a
leigheas. [33]Cine nach eol duit, íosfaidh siad toradh d’ithreach agus do shaothair; ní bheidh
tusa ach do do chrá agus do do bhrú de shíor. [34]Cuirfear le buile thú de bharr a bhfeicfidh
do shúile cinn. [35]Buailfidh an Tiarna thú ar na glúine agus ar na cosa le neascóidí nach
mbeidh leigheas le fáil agat orthu, ó bhonn do choise go baithis do chinn.

[36]“Seolfaidh an Tiarna thú féin agus an rí a chuirfidh tú os do chionn go cine nárbh eol
duit féin ná do d’aithreacha; déanfaidh tú fónamh ansiúd do dhéithe eile, déithe adhmaid
agus cloiche. [37]Beidh tú i do cheap uafáis, i do sheanfhocal agus i do nath i measc na
gciníocha go léir ina seolfaidh an Tiarna thú. [38]Scaipfir síol go flúirseach san ithir, ach is
beag fómhar a chruinneoidh tú di, óir alpfaidh an lócaiste é. [39]Déanfaidh tú fíonghoirt a
phlandáil agus a shaothrú, ach ní ólfaidh tú an fíon ná ní chruinneoidh tú na caora mar go
n-íosfaidh an chruimh iad. [40]Beidh crainn ológ agat ar fud do chríoch, ach ní dhéanfaidh
tú thú féin a ungadh le hola, óir gearrfar anuas do chrainn ológ. [41]Ginfidh tú mic agus
iníonacha, ach ní leat iad, óir rachaidh siad i mbraighdeanas. [42]Do chrainn go léir agus
toradh d’ithreach, beidh siad ag an lócaiste. [43]An deoraí in bhur measc rachaidh sé céim
ar chéim os do chionn, agus tusa céim ar chéim níos ísle. [44]Beidh tú faoina smacht, ní
bheidh seisean faoi do smachtsa. Eisean a bheidh ina cheann, agus tusa i d’eireaball.
[45]Tiocfaidh na mallachtaí sin go léir anuas ort, leanfaidh siad thú, agus béarfaidh siad ort

go dtí go scriosfar thú mar nár ghéill tú do ghlór an Tiarna do Dhia agus na haitheanta
agus na reachtanna a d'ordaigh sé duit a chomhlíonadh. [46]Beidh siadsan ina gcomhartha,
agus ina n-iontas, ag tagairt duit féin agus do do shliocht go brách.

Cogadh agus Deoraíocht

[47]"Dé bhrí nach ndearna tú seirbhís don Tiarna do Dhia le gairdeas agus le lúcháir de
bharr flúirse na n-iolmhaitheasaí, [48]ní foláir duit fónamh do na naimhde a sheolfaidh an
Tiarna i do choinne, faoi ocras agus faoi thart, faoi nochtacht agus cheal gach ní.
Cuirfidh sé cuing iarainn faoi do bhráid nó go scriosfar thú. [49]Seolfaidh an Tiarna náisiún
i do aghaidh ón imigéin, ó imill na cruinne, é mear mar iolar ag eitilt; náisiún é nach
dtuigeann tú fiú a theanga; [50]náisiún is gruama dreach, gan urraim aige don sean ná taise
don óg. [51]Íosfaidh siad an bhreis a bheidh ar d'airnéis agus toradh do thalún nó go
scriosfar thú; fágfaidh siad thú gan arbhar gan fhíon, gan ola, gan breis ar do airnéis, ná
breis ar do thréad, nó go ndíothóidh siad thú. [52]Cuirfidh siad léigear ort i do bhailte go
léir, go dtí go dtitfidh na ballaí is airde agus is daingne, na ballaí inar chuir tú muinín ar
fud do chríoch. Cuirfidh siad léigear ort sna bailte go léir ar fud do chríoch a thug an
Tiarna do Dhia duit. [53]Le linn an léigir, agus san anró a chuirfidh do naimhde ort,
íosfaidh tú toradh do cholainne féin, feoil na mac agus na n-iníonacha a bhronn an Tiarna
do Dhia ort. [54]An té is cneasta agus is cineálta in bhur measc, beidh súil mhuice aige ar a
bhráthair, agus fiú ar a chéile cumainn, agus ar fhuíoll a chlainne; [55]diúltóidh sé aon chuid
d'fheoil a leanaí a bheidh á hithe aige a thabhairt dóibh, óir le linn an léigir agus san anró

ina gcuirfidh do naimhde thú i do bhailte go léir ní bheidh aon ní fágtha aige. [56]An bhean is cneasta agus is cineálta in bhur measc, an té sin atá chomh cneasta chomh cineálta sin nár lámhaigh sí bonn a coise a leagan ar an talamh riamh, beidh súil mhuice aici ar a céile cumainn, agus fiú ar a mac agus ar a hiníon; [57]ceilfidh sí orthu slánú a broinne idir a cosa agus an mac a bhéarfaidh sí, ach is d'fhonn iad a ithe; óir beidh ganntanas uafásach ann le linn an léigir agus san anró a chuirfidh do naimhde ort i do bhailte go léir.

[58]"Mura gcoimeádann tú briathra uile an dlí seo atá scríofa sa leabhar seo le barr cáiréise, d'fhonn go mba eagal leat an t-ainm glórmhar uafar seo: An Tiarna do Dhia, [59]buailfidh an Tiarna le plánna uafásacha thú, tú féin agus do shliocht; sea, le plánna troma buana, agus le galair nimhneacha sheasmhacha. [60]Seolfaidh sé ort arís galair uile na hÉigipte a ba eagal leat, agus cloífidh siad leat. [61]Seolfaidh an Tiarna chugat chomh maith gach aicíd, gach plá nach luaitear i leabhar an dlí seo, nó go scriosfar thú. [62]Ba líonmhar sibh mar réaltaí neimhe, ach ní fhágfar díbh ach dornán beag, óir níor ghéill tú do ghlór an Tiarna do Dhia. [63]Faoi mar a rinne an Tiarna gairdeas ag bronnadh conáich agus ratha oraibh, sin mar a dhéanfaidh sé gairdeas do bhur scrios agus do bhur milleadh. Stoithfear sibh as an talamh a bhfuil sibh ag dul ann á shealbhú. [64]Cuirfidh an Tiarna scaipeadh ort i measc na gciníocha go léir ó cheann ceann na cruinne; agus déanfaidh tú seirbhís ansiúd do dhéithe eile, déithe adhmaid agus cloiche, nárbh eol duit féin ná do do shinsir. [65]Ní bheidh suaimhneas i ndán duit i measc na gciníocha seo ná aon sos do bhonn do choise; fágfaidh an Tiarna suaitheadh ar do chroí, tuirse ar do shúile, agus gearranálaí ort. [66]Beidh do shaol ó thosach ina ualach ort; beidh faitíos ort de lá agus d'oíche, agus tú in amhras faoi d'anam. [67]Déarfaidh tú ar maidin: 'Uch, nach é an tráthnóna é!' agus

tráthnóna: ‘Uch, nach bhfuil sé ina mhaidin!’ de bharr an scanradh a bheidh ar do chroí
agus na radhairc a fheicfidh tú le do shúile cinn. [68]Tabharfaidh an Tiarna ar ais don Éigipt
i longa thú, aistear a gheall mé duit nach ndéanfá go deo arís. Beidh fonn oraibh ansiúd
sibh féin a reic le bhur naimhde mar dhaoir agus mar dhaoirseacha, ach ní cheannóidh
aon duine sibh.”

29 Sin iad briathra an chonartha a d’ordaigh an Tiarna do Mhaois a dhéanamh le
clann Iosrael i dtír Mhóáb i dteannta an chonartha a rinne sé leo ag Horaeb.

An tAitheasc Deiridh

Athchuimhneamh

[2]Ghair Maois ar Iosrael go léir agus dúirt leo: “Chonaic sibh gach a ndearna an Tiarna
os comhair bhur súl i dtír na hÉigipte le Forann, lena shearbhóntaí, agus lena thír uile, [3]na
cathuithe móra a chonaic do shúile cinn, na comharthaí agus na hiontais mhóra úd; [4]ach
go dtí an lá atá inniu ann, níor thug an Tiarna croí daoibh le tuiscint, ná súile le feiceáil,
ná cluasa le clos. [5]Threoraigh mé san fhásach sibh ar feadh daichead bliain; ní dheachaigh
caitheamh ar bhur gcuid éadaigh umaibh ná dreo ar do chuaráin faoi do chosa. [6]Níor ith
sibh arán; níor ól sibh fíon ná braon crua, i dtreo go mbeadh a fhios agaibh gur mise an
Tiarna bhur nDia. [7]Nuair a shroich sibh an áit seo tháinig Síochon rí Heisbeon agus Óg rí
Bháiseán amach chun cath a chur inár n-aghaidh, ach bhriseamar orthu. [8]Ghabhamar a

dtír agus thugamar é mar oidhreacht do threibh Reúbaen agus do threibh Ghád agus do
leath-threibh Mhanaise.
[9]“Coimeádaigí dá bhrí sin briathra an chonartha seo agus comhlíonaigí iad, agus
rithfidh libh i ngach ní dá ndéanfaidh sibh. [10]Tá sibh uile in bhur seasamh anseo inniu i
láthair an Tiarna bhur nDia – taoisigh bhur dtreibheanna, bhur seanóirí, bhur
scríobhaithe, fir Iosrael go léir, [11]bhur miondaoine, bhur mná, an deoraí i do champa –
idir fhear gearrtha conaidh duit agus fhear tarraingthe uisce – [12]agus tá tú ar tí dul i
gconradh faoi mhionnaí leis an Tiarna do Dhia, conradh atá an Tiarna do Dhia a
dhéanamh leat inniu, [13]le pobal leis féin a dhéanamh díot inniu, agus Dia a dhéanamh de
féin duit, faoi mar a gheall sé duit féin agus a mhionnaigh sé do d’aithreacha d’Abrahám,
d’Íosác, agus do Iacób.

An Conradh agus na Glúine le Teacht

[14]“Ní libh féin amháin a dhéanaim an conradh faoi mhionnaí inniu, [15]ach leis siúd nach
bhfuil anseo linn inniu chomh maith céanna leis siúd atá ina sheasamh anseo linn i láthair
an Tiarna ár nDia.
[16]“Tá aithne agaibh orthu siúd ar chónaíomar ina measc san Éigipt, iad siúd ar
ghabhamar trína dtailte, na ciníocha ar ghabhamar tríothu, [17]agus chonaic sibh a
ngráiniúlachtaí agus na híola adhmaid agus cloiche agus airgid agus óir a bhí acu ina
measc. [18]Ná bíodh fear ná bean ná clann ná treibh in bhur measc a iompaíonn a chroí
inniu ón Tiarna ár nDia chun imeacht agus seirbhís a dhéanamh do dhéithe na gciníocha

sin. Ná bíodh aon fhréamh in bhur measc a bhéarfadh toradh nimhneach searbh. [19]Tar éis
dó briathra an chonartha mhionnaithe seo a chlos, má bheannaíonn a leithéid sin de
dhuine é féin ina chroí á rá: ‘Ní cás dom déanamh de réir dhánaíocht mo chroí agus beidh
mé slán; cuireann tuile uisce an teitheadh ar an tart,’ [20]ní mhaithfidh an Tiarna dó; ach
lasfaidh fearg agus formad an Tiarna in aghaidh an duine sin, agus luífidh gach mallacht
atá scríofa sa leabhar seo ar a mhullach, agus scriosfaidh an Tiarna a ainm ó faoi neamh.
[21]Scarfaidh an Tiarna ó threibheanna Iosrael go léir é le haghaidh drochíde de réir
mhallachtaí an chonartha atá scríofa i leabhar an dlí seo.

[22]“An ghlúin le teacht, an chlann a éiríonn suas in bhur ndiaidh, agus an coimhthíoch a
thagann ón imigéin, feicfidh siad plánna na tíre úd agus na galair a leagfaidh an Tiarna
air, [23]agus liúfaidh siad: ‘Ruibh agus salann agus loscadh críche ar an bhfearann go léir! É
gan cur gan toradh, gan féar ag fás go deo arís air! É millte mar Shodom agus Gomorá,
Admá agus Zabóím, áiteanna a scrios an Tiarna le barr feirge agus díoltais.’ [24]Déarfaidh
na ciníocha go léir de liú: ‘Cén fáth ar thug an Tiarna an íde seo ar an tír? Cad is ciall le
mórbhruth seo a fheirge?’ [25]Déarfaidh daoine ansin: ‘Mar gur thréigeadar conradh an
Tiarna, Dia a n-aithreacha, an conradh a rinne sé leo nuair a thug sé amach iad as tír na
hÉigipte; [26]mar go ndeachadar agus seirbhís a dhéanamh do dhéithe eile agus adhradh
dóibh cé gur dhéithe iad nárbh aithnid dóibh agus nár thug seisean dóibh. [27]Uime sin las
fraoch feirge an Tiarna in aghaidh na tíre seo, agus thug air na mallachtaí go léir atá
scríofa sa leabhar seo. [28]Stoith an Tiarna iad as a dtír le barr feirge agus cuthaigh agus
straidhne, agus chaith amach i dtír eile iad, mar a bhfuil siad inniu.’

Filleadh agus Aithrí

[29]“Baineann na rúin leis an Tiarna ár nDia; ach na nithe a fhoilsítear, is linne iad agus
lenár gclann go deo d’fhonn go ndéanfaimís briathra uile an dlí seo a chomhlíonadh.

30 “Nuair a thiocfaidh na nithe seo go léir sa mhullach ort, an bheannacht agus an
mhallacht a chuir mé romhat, má thugann tú chun cuimhne iad i measc na náisiún
go léir, mar a dtiomáinfidh an Tiarna do Dhia thú, [2]agus go n-iompaíonn tú chun an
Tiarna do Dhia, tú féin agus do chlann, agus go ngéilleann tú dá ghlór san uile ní a
ordaím duit inniu, ó do chroí go hiomlán agus ó d’anam go hiomlán, [3]ansin tabharfaidh
an Tiarna do Dhia do chonách ar ais, agus beidh trua aige duit agus cruinneoidh sé thú
arís ó na pobail go léir mar ar scaip an Tiarna do Dhia thú. [4]Má bhíonn fán fada ar aon
chuid agaibh go himill na cruinne cruinneoidh an Tiarna do Dhia fiú ón áit sin thú, agus
tabharfaidh sé leis as sin thú, [5]agus tabharfaidh ar ais thú chun na tíre a bhí i seilbh
d’aithreacha d’fhonn go mbeadh seilbh agatsa leis air, agus cuirfidh sé conách agus rath
ort seachas mar a bhí ar d’aithreacha. [6]Déanfaidh an Tiarna do Dhia timpeallghearradh ar
do chroí agus ar chroí do shleachta i dtreo go dtabharfaidh tú grá don Tiarna do Dhia ó
do chroí go hiomlán agus ó d’anam go hiomlán agus go mbeadh an bheatha agat.
[7]Cuirfidh an Tiarna do Dhia na mallachtaí sin go léir sa mhullach ar d’eascairde agus ar
do naimhde a rinne géarleanúint ort. [8]Géillfidh tú do ghlór an Tiarna agus coimeádfaidh
tú na haitheanta go léir dá chuid a ordaímse duit inniu. [9]Cuirfidh an Tiarna do Dhia
conách bláfar ar shaothar do lámh go léir, ar thoradh do choirp, ar thoradh do airnéise,
agus ar thoradh do thalún. Óir tabharfaidh an Tiarna gean do do chonách arís mar a rinne

le d’aithreacha, [10]má ghéilleann tú do ghlór an Tiarna do Dhia agus a aitheanta a
choimeád agus na reachtanna leis atá scríofa sa leabhar seo a dhlí, agus má chasann tú
chun an Tiarna do Dhia ó do chroí go hiomlán agus ó d’anam go hiomlán.
[11]“Óir an dlí seo a aithním duit inniu níl sé thar do chumas ná gan breith agat air. [12]Ní
ar neamh atá sé agus nár mhór duit a rá: ‘Cé rachaidh suas ar neamh dúinn lena bhreith
anuas chugainn, chun go gcluinfimís é agus déanamh dá réir?” [13]Ní mó ná sin is thar lear
atá agus nár mhór duit a rá: ‘Cé rachaidh thar lear dúinn agus é a thabhairt chugainn
chun go gcluinfimís é agus déanamh dá réir?” [14]Ní amhlaidh atá; tá an briathar an-ghar
duit; tá sé i do bhéal agus i do chroí agat le comhlíonadh.
[15]“Seo beatha agus rath, bás agus urchóid á gcur agam romhat inniu. [16]Má ghéilleann
tú d’aitheanta an Tiarna do Dhia a ordaímse duit inniu, má ghránn tú an Tiarna do Dhia
agus siúl ina bhealaí, agus a aitheanta, a reachtanna agus a orduithe a choimeád, ansin
beidh an bheatha agat, agus beidh síol ort, agus cuirfidh an Tiarna do Dhia a bheannacht
ort sa tír a bhfuil tú ag dul ann lena shealbhú. [17]Ach má chlaonann do chroí, má
dhiúltaíonn tú éisteacht agus go mealltar thú chun adhradh do dhéithe eile agus seirbhís
dóibh, [18]fógraím daoibh inniu go scriosfar sibh, go scriosfar sin; is gearr é bhur seal sa tír
a bhfuil tú ag dul thar Iordáin isteach ann á shealbhú. [19]Glaoim ar neamh agus ar thalamh
chun fianaise a bhreith in bhur n-aghaidh inniu: Chuir mé romhat bás nó beatha,
beannacht nó mallacht. Beir an bheatha de rogha dá bhrí sin, i dtreo go mairfidh tú féin
agus do shliocht, [20]i ngrá an Tiarna do Dhia, ag géilleadh dá ghlór agus ag cloí leis; óir
sin é is beatha duit, agus is air a bhraitheann fad do ré sa tír a mhionnaigh an Tiarna do
d’aithreacha, d’Abrahám, d’Íosác, agus do Iacób, a thabharfadh sé dóibh.”

Laethe Deiridh Mhaois

Gnó Iósua

31 Lean Maois air ag rá na bhfocal seo le hIosrael go léir: [2]“Táim céad agus a fiche
bliain d’aois inniu,” ar sé; “ní féidir dom dul agus teacht mar ba mhaith liom a
thuilleadh. Tá sé ráite ag an Tiarna liom: ‘Ní rachaidh tú thar an Iordáin seo.’ [3]Rachaidh
an Tiarna féin, do Dhia, anonn romhat; scriosfaidh sé na náisiúin seo romhat; díbreoidh
tú as seilbh iad; rachaidh Iósua chomh maith anonn ar cheann do shlua mar a dúirt an
Tiarna. [4]Tabharfaidh an Tiarna an íde chéanna orthu a thug sé ar Shíochon agus ar Óg,
ríthe na nAmórach, agus ar a gcríocha nuair a scrios sé iad. [5]Tabharfaidh an Tiarna ar
láimh daoibhse iad agus déanfaidh sibh leo go beacht de réir gach aithne dár ordaigh mé
daoibh. [6]Bíodh neart ionaibh, agus misneach agaibh; ná bíodh eagla ná scanradh oraibh
rompu; óir is é an Tiarna do Dhia a théann libh; ní theipfidh sé ort, ná ní fheallfaidh ort.”
[7]Ansin ghlaoigh Maois ar Iósua agus dúirt leis i bhfianaise Iosrael go léir: “Bíodh
neart ionat, agus misneach agat; tá tú ag dul isteach leis an bpobal seo sa tír a
mhionnaigh an Tiarna dá n-aithreacha a thabharfadh sé dóibh; tabharfaidh tú ina seilbh
dóibh é. [8]Sé an Tiarna é féin a threoróidh thú; beidh sé i do theannta; ní theipfidh sé ort
ná ní fheallfaidh ort; ná bíodh eagla ná beaguchtach ort.”

Léamh an Dlí

[9]Scríobh Maois an dlí seo agus thug é do na sagairt, clann Léiví, an mhuintir a
d'iompraíodh áirc chonradh an Tiarna, agus do sheanóirí Iosrael. [10]Thug Maois an aithne
seo dóibh: "Ag deireadh gach seacht mbliana, ag an am ceaptha don fhuascailt, ag féile
na dTaibearnacal, [11]nuair a thagann Iosrael go léir i láthair an Tiarna do Dhia, san áit a
thoghfaidh sé, léigh an dlí seo go léir i gcomhchlos Iosrael uile. [12]Cruinnigh an pobal, idir
fhir agus mhná agus mhiondaoine agus dheoraí i do bhailte, d'fhonn go gcluinfidh siad
agus go bhfoghlaimeoidh siad eagla an Tiarna bhur nDia, agus go gcoimeádfaidh siad
agus go gcomhlíonfaidh siad focail uile an dlí seo. [13]A gclann nach eol dóibh fós é,
cluinfidh siad é agus foghlaimeoidh siad eagla an Tiarna bhur nDia i gcaitheamh bhur ré
sa tír a bhfuil sibh ag dul thar Iordáin lena shealbhú."

Treoracha

[14]Dúirt an Tiarna le Maois: "Féach, tá an t-am ag druidim leat nuair a chaithfidh tú bás
a fháil; glaoigh ar Iósua agus tagaigí i láthair i mBoth na Teagmhála go dtuga mé a
threoracha dó." Tháinig Maois agus Iósua i láthair i mBoth na Teagmhála. [15]Agus
thaispeáin an Tiarna é féin sa taibearnacal i gcolún néil, agus sheas an colún néil ag doras
na Botha.
[16]Dúirt an Tiarna le Maois: "Is gearr go gcodlóidh tú le d'aithreacha. Ansin éireoidh
an pobal seo agus rachaidh siad le striapachas ar thóir déithe deoranta na tíre ina bhfuil

siad le cur fúthu ina measc. Tréigfidh siad mé agus brisfidh siad an conradh seo a rinne
mé leo. [17]Lasfaidh m'fhearg ina gcoinne an lá sin agus tréigfidh mé iad, agus ceilfidh mé
mo ghnúis orthu, agus alpfar iad; is iomaí urchóid agus tubaiste a thiocfaidh orthu i dtreo
go ndéarfaidh siad an lá sin: 'Nár tháinig na hurchóidí seo orm mar nach bhfuil an Tiarna
mo Dhia in éineacht liom?' [18]Ceilfidh mé mo ghnúis orthu, ceilfidh mé sin, an lá úd toisc
na hurchóide go léir a rinneadar ag iompú chun déithe eile.

Laoi na Fianaise

[19]"Scríobh an laoi seo más ea agus múin í do chlann Iosrael; cuir ina mbéal í ionas go
mba fhinné dom í an laoi seo in aghaidh chlann Iosrael. [20]Óir nuair a bheidh siad seolta
isteach agam sa tír ina bhfuil bainne agus mil ina slaoda, an tír a mhionnaigh mé a
thabharfainn dá n-aithreacha, agus go n-íosfaidh siad agus go mbíonn a mbolg lán, agus
blonag orthu, iompóidh siad chun déithe eile agus déanfaidh siad seirbhís dóibh, agus
beidh drochmheas acu ormsa agus brisfidh siad mo chonradh. [21]Nuair a thiocfaidh cith
urchóidí agus tubaistí sa mhullach orthu, tabharfaidh an laoi seo fianaise ina n-aghaidh,
óir mairfidh sí beo i mbéal a sleachta. Óir inniu féin, sula dtugaim isteach iad sa tír a
mhionnaigh mé a thabharfainn dóibh, is eol dom cad tá á thaibhreamh dóibh ina n-aigne."
[22]An lá ceannann céanna sin scríobh Maois an laoi seo agus mhúin í do chlann Iosrael.
[23]Thug [an Tiarna] treoracha do Iósua mac Nún agus dúirt: "Bíodh neart ionat, agus
misneach agat; óir tá tú le clann Iosrael a thabhairt isteach sa tír a mhionnaigh mé a
thabharfainn dóibh, agus beidh mé féin i do theannta."

Cuir tear an Dlí san Áirc

[24]Nuair a bhí deireadh déanta ag Maois ag scríobh briathra an dlí seo amach go críoch
i leabhar, [25]thug sé an t-ordú seo do na Léivítigh a d'iompraíodh áirc chonradh an Tiarna:
[26]"Tóg leabhar seo an dlí agus cuir taobh le háirc chonradh an Tiarna do Dhia é. Bíodh sé
ansiúd mar fhinné i d'aghaidh, [27]óir is eol dom a cheannaircí agus a cheanndáine atá tú.
Má thugann sibh dúshlán an Tiarna inniu féin agus mé beo fós in bhur measc, nach mó ná
sin go mór a thabharfaidh sibh a dhúshlán tar éis mo bháis!

Tionól

[28]"Cruinnigí i mo thimpeall seanóirí bhur dtreibheanna, agus bhur scríobhaithe,
d'fhonn go labhróinn na focail seo ina gcluasa agus go nglaofainn neamh agus talamh
mar fhinnéithe ina n-aghaidh. [29]Óir is maith is eol dom go ndéanfaidh sibh coirpeacht tar
éis mo bháis, agus go gclaonfaidh sibh den bhealach a d'aithin mé daoibh; agus go
dtiocfaidh an urchóid sa mhullach oraibh sna laethanta le teacht mar go ndearna sibh an
t-olc i láthair an Tiarna, á ghríogadh chun feirge le bhur mí-iompar."
[30]Ansin i gcomhchlos thionól iomlán Iosrael d'aithris Maois focail na laoi seo siar
amach go dúnadh.

Laoi Mhaois

32 Éistigí, a spéartha, go labhraí mé!
éisteadh an talamh le briathra mo bhéil.
2 Go dtite mo theagasc mar an fhearthainn;
go sile mo ghlór mar an drúcht
mar an fhearthainn bhog ar an bhféar bláith,
agus mar cheathanna ar lusra an bháin.
3 Óir fógróidh mé ainm an Tiarna.
Cuirigí in iúl mórgacht ár nDé!
4 Eisean an Charraig, níl locht ar a shaothar,
mar is fíréan iad a bhealaí go léir.
Dia dílis é gan éagoir;
eisean an Chóir féin agus an Ceart.
5 Rinneadar coirpeacht, an chlann a ghin sé gan cháim;
ál fealltach cam iad.
6 An mar sin a dhíolann sibh an comhar leis an Tiarna?
Nach baoth éaganta an pobal sibh!
Nach é d'athair é a chruthaigh thú,
a dhealbhaigh thú agus a bhunaigh thú?
7 Cuimhnigh ar na laethanta a bhí,
agus machtnaigh ar na blianta ó ghlúin go glúin.

Cuir ceist ar d’athair agus tabharfaidh sé fios duit
agus ar do sheanóirí agus cuirfidh siad ar an eolas thú.
8 Nuair a bhronn an Té is Airde a n-oidhreacht ar na ciníocha,
nuair a roinn sé clann Ádhaimh,
leag sé síos a dteorainneacha de réir líon chlann [Dé].
9 Ach a mhuintir féin cuid an Tiarna,
agus Iacób an oidhreacht a thit air.

10 Fuair sé sa díthreabh é,
i bhfásach uallairte an fhiántais.
Cumhdaíonn sé é, oileann é agus cosnaíonn
mar mhac imreasan a shúile.
11 Mar iolar ag faire a neide,
ar foluain os cionn a ghearrcach,
leathann sé a sciatháin le breith air
agus cuireann a eiteoga leis mar theannta.
12 An Tiarna amháin a threoraí,
níl aon dia deoranta fairis.
13 Tugann sé arda na cruinne dó le marcaíocht tharstu,
agus beathaíonn sé é le toradh na sléibhte;
tugann sé mil ón gcarraig le deol dó,
agus ola ón gcarraig scáil;

14 gruth ón mbólacht, bainne ón tréad,
bia saibhir ón bhféarach,
reithí do phór Bháiseán, agus gabhair,
bia saibhir de dhias na cruithneachta,
agus fuil na finiúna glan mar dheoch.

15 [Chaith Iacób bia agus bhí a sháith aige;]
Thit Isiriún chun feola agus thug speach.
(Thit tú chun feola, chun méithris agus chun gaoithe.)
Thréig sé an Dia a rinne é,
mhaslaigh sé Carraig a shlánaithe.
16 Ghriogadar é chun éada le déithe deoranta;
chuireadar fearg air le nithe granna.
17 Rinneadar íobairt do dheamhain nach Dia,
do dhéithe nárbh aithnid dóibh riamh,
núíosaigh an lae inné,
nárbh eagal lena n-aithreacha riamh.
18 (Níor chuimhin leat an Charraig a ghin thú,
agus rinne tú dearmad den Dia a ba athair agat.)
19 Chonaic an Tiarna é seo agus le barr feirge
chaith sé uaidh a chlann mhac agus iníonacha.

20 “Déanfaidh mé mo ghnúis a fholach orthu,” ar sé,
agus feicfidh mé cén chríoch a bheidh orthu.
Óir is ál fealltach iad,
clann gan dílseacht iontu.”
21 Spreagadar chun formaid mé le ní nach Dia;
ghriogadar mé lena n-íola.
Cuirfidh mise iadsan in éad le dream nach pobal,
Cuirfidh mé fearg orthu trí chine gan stuaim.
22 Las tine as mo fhearg,
agus dófaidh sí go híochtar Sheól;
alpfaidh sí an talamh agus a thoradh go léir,
loiscfidh sí máithreacha na sléibhte.
23 Déanfaidh mé urchóidí a chruachadh orthu,
agus is leo a chaithfidh mé mo shaigheada go léir.
24 Beidh sciobóil ghorta mar airm agam;
galar agus eitinn mar nimh.
Seolfaidh mé fiacla géara na n-ainmhithe allta
agus nimh na n-athracha talmhaí ina n-aghaidh.
25 Lasmuigh déanfaidh an claíomh eirleach ar a gclann,
agus laistigh beidh an scéin i réim.
Ní mhairfidh ógfhear nó ógbhean,
an leanbh cíche ná an seanduine liath.

26 “Ba chóir dom iad a scaipeadh i gcéin,” a déarfainn
“agus iad a scrios ó chuimhne daoine,”
27 mura mbeadh gurb eagal liom maíomh an namhad,
le heagla go dtabharfadh a n-eascairde breith bhréagach,
le heagla go ndéarfaidís: “Tá an lá lenár neart!
Níl aon bhaint ag an Tiarna leis seo go léir!”

28 Is náisiún gan chomhairle iad!
Níl aon tuiscint acu!
29 Dá mbeidís eagnaí, thuigfidís é seo,
bheadh léamh acu ar an gcríoch atá i ndán dóibh.
30 Conas a d’fhéadfadh duine an teitheadh a chur ar mhíle
agus beirt ar dheich míle,
murar dhíol a gCarraig iad
agus gur thug an Tiarna ar láimh iad?
31 Óir níl a gcarraigsean mar ár gCarraigne;
ní himpígh ár naimhde.
32 Óir is d’fhiniúin Shodom dá bhfiniúin
agus ó dhoirí Ghomorá.
Caora nimhe a gcaora,
crobhaingí searbha a gcrobhaingí.

[33] Nimh nathracha a bhfíon,
agus goimh dhanartha asp.

[34] Ach eisean, nach seoid luachmhar chánach agam é
arna cumhdach i mo chiste?
[35] Liomsa an díoltas, agus an cúiteamh,
i gcomhair an lae nuair a shleamhnóidh a gcos.
Óir tá lá a scriosta in achmaireacht
agus tá a dtubaiste ar sodar faoina ndéin.
[36] (Óir tabharfaidh an Tiarna breith i bhfabhar a phobail,
agus beidh trua aige dá shearbhóntaí.)
Óir feicfidh sé gur thréig a gcumhacht,
agus nach bhfuil aon duine fágtha, daor ná saor.
[37] Fiafróidh sé ansin: “Cá bhfuil a ndéithe? –
an charraig inar chuireadar muinín,
[38] an té a d’ith saill a n-íobairtí,
agus a d’ól fíon a n-íobairtí dí?
Éiridís-sean agus déanaidís tarrtháil ort!
Bídís-sean mar dhíon ort!

[39] Féach anois, gur mise É, mise féin
agus níl aon dia eile ann ach mé.
Is mé údar an bháis agus údar na beatha

Nuair a bhuailim, is mé a leigheasann
(agus níl duine a dhéanfadh fuascailt as mo láimh).
40 Sea, ardaím mo lámh chun neimhe,
agus mionnaím dar mo bheo go deo:
41 Nuair a bheidh faobhar ar mo chlaíomh lonrach,
agus go dtéim i mbun cúis na córa,
déanfaidh mé díoltas a imirt ar mo naimhde,
agus díolfaidh mé an comhar le lucht m'fhuatha.
42 Cuirfidh mé meisce fola ar mo shaigheada,
agus slogfaidh mo chlaíomh feoil ina chraos
fuil na gcrólíoch agus na gcimí,
agus cloigne cheannairí an namhad."

43 [A spéartha, déanaigí lúcháir in éineacht leis!
Tugadh clann Dé urraim dó!]
A náisiúna, déanaigí lúcháir lena phobal;
tráchtadh teachtairí Dé ar a chumhacht!
Óir déanfaidh sé fuil a shearbhóntaí a dhíolt,
agus díolfaidh sé an comhar lena naimhde.
Déanfaidh sé aisíoc le lucht a fhuatha,
agus déanfaidh sé fearann a phobail a íonghlanadh.

[44]Tháinig Maois agus [Iósua] mac Nún agus d’aithris siad focail na laoi sin go léir i gcomhchlos an phobail.

[45]Nuair a bhí an clabhsúr ag Maois ag aithris na mbriathra sin go léir do chlann Iosrael uile, [46]dúirt sé leo: “Gabhaigí chugaibh i gcochall bhur gcroí na briathra go léir a d’aithin mé daoibh inniu; ní foláir daoibh a ordú do bhur gclann briathra uile an dlí seo a choimeád le barr cúraim. [47]Óir ní aon ghnó suarach a bheidh á dhéanamh agaibh, mar is é bhur mbeatha é, agus dá bhíthin beidh fad saoil agaibh sa tír a bhfuil sibh ag dul thar Iordáin anonn lena shealbhú.”

Bás Mhaois á Thairngreacht

[48]Labhair an Tiarna le Maois an lá sin féin agus dúirt sé leis: [49]“Gabh suas ar Shliabh Neabó, i sliabhraon seo Abáraím, i dtír Mhóáb sall ó Ireachó; agus féach uait ar thír Chanán atáim a thabhairt mar fhearann dílis do chlann Iosrael. [50]Faigh bás ar an gcnoc ar a rachaidh tú agus cruinnítear chun do mhuintire thú, faoi mar a fuair Árón do dheartháir bás ar Shliabh Hor agus a cruinníodh chun a mhuintire é. [51]Óir rinne sibh feall ar iontaoibh liom i measc chlann Iosrael an uair úd ag Miríbeat Cáidéis, i bhfásach Zin; mar níor thaispeáin sibh mo naofacht i measc chlann Iosrael. [52]Ní fheicfidh tú an tír ach i gcéin uait; ní féidir duit dul ann, isteach sa tír sé sin atá á thabhairt agam do chlann Iosrael.”

Beannacht Mhaois

33 Seo í an bheannacht lenar bheannaigh Maois, giolla Dé, clann Iosrael roimh bhás
dó. [2]Dúirt sé:

Tháinig an Tiarna ó Shíonái,
agus d'éirigh chucu thar íor na spéire ó Shaeír.
Dealraigh sé ó Shliabh Phárán;
tháinig sé ag triall orthu tar éis an tionóil i gCáidéis,
ó uachtar neimhe go himeall na gcnoc.

[3]Tusa a ghráigh na haithreacha,
is i do láimh atá na naoimh go léir.
Thiteadar ag do chosa,
agus chuadar ar aghaidh go mear faoi do threoir.
[4](Leag Maois dlí orainn.)
Tá comhthionól Iacóib ag dul i seilbh a oidhreachta.
[5]Bhí rí in Isiriún,
nuair a thionóil ceannairí an phobail,
agus go raibh treibheanna uile Iacóib le chéile.

[6]Go maire Reúbaen agus nár fhaighe bás,
go maire chomh maith a bheagán slua.

7 Dúirt sé mar leanas faoi Iúdá:
Éist, a Thiarna, le glor Iúdá,
agus beir ar ais chun a mhuintire é,
go gcosnaí a lámha a chearta,
agus go dtaga i gcabhair air in aghaidh a naimhde.

8 Dúirt sé faoi Léiví:
Tabhair do Léiví do Úirím,
agus do Thuimím don té dá dtug tú gean,
tar éis duit é a phromhadh ag Masá,
agus bheith ag spairn leis ag Miríbeá,
9 Dúirt sé faoina athair agus faoina mháthair:
"Ní fhaca mé iad."
Ní aithnid dó a bhráithre,
ná níl aithne aige ar a chlann.
Sea, chomhlíonadar do bhriathar,
agus choimeádadar do chonradh go daingean.
10 Déanann siad do reachtanna a theagasc do Iacób,
agus do dhlí do Iosrael.
Seolann siad túis i do láthair,
agus leagann siad an íobairt uileloiscthe ar d'altóir.

[11] A Thiarna, beannaigh a mhaoin
agus glac le saothar a lámh.
Basc leasracha a naimhde
agus a eascairde, ionas nach n-éireoidh siad arís.

[12]Dúirt sé faoi Bhiniáimin:
An té is ionúin leis an Tiarna,
tá cónaí air gan bhaol ina fharraid.
Cumhdaíonn an Té is Airde é ó lá go lá
agus lonnaíonn sé ar leicne a shléibhte.

[13]Dúirt sé faoi Iósaef:
Go mbeannaí an Tiarna a fhearann,
le togha dhrúcht neimhe,
agus le togha an duibheagáin atá ag cúbadh thíos,
[14] le togha thorthaí na gréine,
agus fhómhar trom gach míosa,
[15] le togha thoradh na gcnoc ársa,
agus le flúirse ó na sléibhte ciana,
[16] le togha thoradh na talún agus a bhfuil ann,
le gean an té a lonnaigh sa Tor.
Go bhfása an ghruaig go tiubh ar mhullach cheann Iósaef,
an té a coisriceadh i measc a bhráithre.

[17] Céadghin an tairbh, is leis an ghlóir.
Adharca daimh allta a adharca
agus leosan sánn sé na pobail go léir
go himill an domhain.
Is mar sin leis na mílte ar mhílte d'Eafráim,
is mar sin le mílte Mhanaise.

[18] Dúirt sé faoi Zabúlun:
Bíodh lúcháir ort, a Zabúlun, ag taisteal duit i gcéin,
agus ortsa, a Íosácár, i do bhothanna.
[19] Déanann siad íobairtí conáigh,
ar an sliabh ar a bhfuil triall na ndaoine ag guí;
óir blaiseann siad saibhreas na mara,
agus an mhaoin folaithe sa ghaineamh.

[20] Dúirt sé faoi Ghád:
Beannacht ar an té a fhágann a dhóthain slí ag Gád!
Luíonn sé mar bhanleon;
stoll sé géag, ceannaithe, agus baithis.
[21] Thogh sé an chéad roinn dó féin,
mar bhí mír cheannaire in áirithe ansiúd.
Tháinig sé mar cheannaire ar an bpobal;

aitheanta agus reachtanna córa an Tiarna,
chuir sé i bhfeidhm ar Iosrael iad.

22 Dúirt sé faoi Dhán:
Coileán leoin é Dán,
ag lingeadh ó Bháiseán.

23 Dúirt sé faoi Naftáilí:
A Naftáilí, ar do shástacht le fabhair,
agus lán de bheannachtaí an Tiarna,
bíodh an loch agus an deisceart i do sheilbh.

24 Dúirt sé faoi Áiséar:
Go raibh beannacht thar na mic ar Áiséar;
gurb é muirnín a bhráithre é.
agus tumadh sé a chosa in ola!
25 Bíodh do bholtaí d'iarann agus de phrás
agus do neart comhfhad le do ré.

26 Níl aon neach mar Dhia, Isiriún;
tagann sé i gcabhair ort ar mhuin na spéartha;
agus ar mhuin na néalta ina mhórgacht.

[27] Sé Dia síoraí do thearmann.
Anseo thíos sé an lámh shíoraí é
ag tiomáint an namhad romhat;
eisean a deir: “Scrios iad.”
[28] Uime sin lonnaíonn Iosrael i síocháin;
toghtar tobar Iacóib
mar thír arbhair agus fíona;
sileann neamh féin an drúcht anuas
[29] Nach méanar duit, a Iosrael!
Cé tá mar thú, pobal a d’fhuascail an Tiarna,
an té is sciath do dhídine,
agus claíomh do bhua.
Tiocfaidh do naimhde ag lútáil ort,
ach siúlfaidh tusa ar a ndroim.

Bás Mhaois

34 Ansin d’imigh Maois ó mhachairí Mhóáb agus ghabh Sliabh Neabó suas go
mullach Phisceá, sall ó Ireachó, agus thaispeáin an Tiarna an tír ar fad dó: Gileád
go Dán, [2] Naftáilí go léir, dúiche Eafráim agus Manaise, tír Iúdá go léir go dtí an
Fharraige Thiar, [3] an Neigib agus fairsinge Ghleann Ireachó, cathair na gcrann pailme, go

Zoar. [4]Dúirt an Tiarna leis: “Sin é an tír a mhionnaigh mé a thabharfainn d’Abrahám,
d’Íosác, agus do Iacób, á rá: ‘Tabharfaidh mé do do shíol é.’ Lig mé duit é a fheiceáil le
do shúile cinn, ach ní rachaidh tú anonn isteach ann.” [5]Ansiúd i dtír Mhóáb, fuair Maois
searbhónta an Tiarna bás faoi mar a d’achtaigh an Tiarna, [6]agus rinne sé é a adhlacadh sa
ghleann, i dtír Mhóáb, sall ó Bhéit Peór; ach go dtí an lá inniu féin ní fios d’aon duine cá
bhfuil a uaigh. [7]Bhí Maois céad agus a fiche bliain d’aois nuair a fuair sé bás; ní raibh a
radharc teipthe ná a bhrí tráite. [8]Chaoin clann Iosrael Maois ar feadh tríocha lá ar bhánta
Mhóáb; ansin bhí deireadh le caoineadh agus le holagón do Mhaois. [9]Líonadh Iósua mac
Nún le spiorad na heagna mar leag Maois a lámha air. Ghéill clann Iosrael dó agus
rinneadar de réir an ordaithe a thug an Tiarna do Mhaois.

[10]Níor éirigh in Iosrael ó shin fáidh mar Mhaois, an té a ba aithin don Tiarna gnúis le
gnúis. [11]Cad é comharthaí agus iontais a chuir an Tiarna faoi deara dó a déanamh i dtír na
hÉigipte in aghaidh Fhorainn agus a shearbhóntaí agus a thíre go léir! [12]Nár láidir í an
lámh, agus nár mhór agus nárbh uafasach iad na héachta a nocht Maois os comhair
Iosrael go léir!